

JAPAN letter

Newsletter from The Japan Foundation, Bangkok

JAPAN FOUNDATION

ฉบับสาร
63

JULY
AUGUST
SEPTEMBER
2009

- 02 Greeting Message
 - Mr. Katsumi Kakazu
New Director General
- 03 Cover Story
 - เชิญพบกับห้องสมุดใหม่
- 06 Special Interview
 - พูดคุยกับ อ.พุดดี นาวาวิจิต
- 12 Special Article
 - เสวนาประสาละครกับ คุณฮิเดกิ โนดะ
- 15 JENESYS Group D
 - การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ
ความหลากหลายทางชีวภาพ
- 19 Activity Report
 - Gender Workshop
 - นิทรรศการ "What a Place Tell Us"
 - เทศกาลภาพยนตร์ญี่ปุ่น 2009
- 21 JF Theater
 - July - September Program
- 22 Notice
 - การประกาศพลุจบแผนพาวนด์เร้น
ประจำปี 2552-2553
 - Upcoming Events
- 24 JFBKK Library's New Arrivals
 - แนะนำหนังสือใหม่และดีวีดีใหม่

Greeting from Mr. Katsumi Kakazu New Director-General

สวัสดีครับผู้อ่านผู้มีไมตรีจิตทุกท่าน

Very warm and sincere greetings to all of our generous readers;

ผมเพิ่งจะเข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการเจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ และสำนักเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เพียงสองเดือนเท่านั้น นั่นคงนับได้ว่าผมเป็นผู้มาใหม่ของเมืองที่เปี่ยมไปด้วยชีวิตชีวาแห่งนี้ หากผมเองมีความรู้สึกคุ้นเคยกับชุมชนแห่งนี้จากการที่เคยได้มาสัมผัสกับผู้คนและภาษาในช่วงเวลาที่ผมพำนักอยู่ที่กรุงเทพฯ เป็นครั้งแรกในช่วงปี พ.ศ. 2533 ถึง 2536 สิบหกปีที่ห่างหายไป ทำให้ผมได้มองเห็นการพัฒนาย่างมหาศาลของประเทศไทยทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพฯ หนึ่งในประจักษ์พยานสำหรับข้อนี้ก็คือ รถไฟฟ้าบีทีเอส ซึ่งได้กลายมาเป็นยานพาหนะที่ผมชอบใช้ในการเดินทางแม้ว่าบางครั้งผมจะคิดถึงรถตุ๊กตุ๊กก็ตาม! แน่นนอนว่าผมรู้สึกยินดีกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมากของระบบโครงสร้างพื้นฐาน แต่ผมยังรู้สึกยินดียิ่งกว่าเมื่อได้พบว่า รอยยิ้มของผู้คนไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเลย แม้ว่าในช่วงเวลาสามสิบเอ็ดปีที่ผมทำงานกับเจแปนฟาวนด์ชั่น ผมจะได้อุทิศตัวอย่างยาวนานเป็นเวลาถึงสิบหกปีให้กับการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ ในอนาคตผมจะพยายามอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ให้คนไทยได้มีรอยยิ้มที่กว้างขวางขึ้นด้วยกิจกรรมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายของเรา

Only two months have past since my appointment of the directorship of the Japan Foundation, Bangkok and its Southeast Asian Bureau. This might tell you that I am a new-comer to this lively city, but I have already oriented myself to the community due to my prior acquaintance with its people and language, which were made during my first residence in Bangkok from 1990 through 1993. Sixteen-year long absence teaches me a lesson of tremendous development of Thailand nationwide, particularly of Bangkok. BTS, a piece of the evidence, has already become my favorite transport to commute and shop round, though missing sometimes a tuk-tuk! I am, of course, happy with those big changes in social infrastructure, but I feel happier to learn that no change can be witnessed in people's smile. Though I have devoted myself so long, i.e. sixteen years time, to Japanese-language education overseas during my thirty-one-year career at the Foundation, I will do my best, in future, to make Thai people have a bigger smile with many good encounters through various cultural exchange activities between us.

คัทซึมิ คาคาซึ

ผู้อำนวยการบริหาร

เจแปนฟาวนด์ชั่น สำนักเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผู้อำนวยการ เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ

Katsumi Kakazu

Executive Director

The Japan Foundation, Southeast Asian Bureau
Director General, The Japan Foundation, Bangkok

The New Look of JFBKK Library

ห้องสมุดโฉมใหม่ เจแปนฟาวนด์เซ็น กรุงเทพฯ

ห้องสมุดเจแปนฟาวนด์เซ็น กรุงเทพฯ ได้ปิดปรับปรุงพื้นที่และ
บริการไปตั้งแต่วันที่ 10 พฤศจิกายน ศกก่อน จนถึงวันที่ 19 เมษายน
ที่ผ่านมา ดังนั้นวันจันทร์ที่ 20 เมษายน 2552 จึงเป็นศุภฤกษ์
ของการอวดโฉมห้องสมุดของเจแปนฟาวนด์เซ็น กรุงเทพฯ
หลังจากได้รับการขัดสีวิวัฒนาการใหม่ราวกับสาวสมัยที่ดูสดใส
ตามเทรนด์อยู่เสมอ นี่มิใช่การโอ้อวดจนเกินเลยสักนิด เพราะพอเปิด
บริการใหม่ในวันแรกก็มีแฟนประจำกลับมาใช้บริการจนบรรณรักษ์
หน้าบานด้วยความภูมิใจภูมิใจ แถมยังได้รับคำชมว่า “ห้องสมุดโฉมใหม่
สวยขึ้นมาก” โดยเฉพาะมุม Pop Culture ที่เป็นหน้าต่างของ
ห้องสมุดในเวลานี้ มีผู้เข้าชมมากเป็นพิเศษ เนื่อง
จากเรามีทั้งจอภาพยนตร์ขนาดใหญ่ถึง
1.30 x 2.19 เมตร ที่พร้อมฉายวีดีโอ
ภาพยนตร์ใหม่ ๆ อนิเมชั่นตลอดจน
คอนเสิร์ตเอาใจวัยรุ่นกลุ่มมัธยมศึกษา
ตอนต้นและตอนปลาย นอกจากนี้ใน
บริเวณเดียวกันนี้เอง ท่านจะสามารถ
ค้นหารายชื่อ และตัวอย่างภาพยนตร์
หรือมิวสิกวิดีโอที่กำลังโด่งดังในประเทศ
ญี่ปุ่นขณะนี้ได้อย่างง่ายดายจาก JUKEBOX
ที่มีอยู่ 2 เครื่อง โดยไม่ต้องหยอดเหรียญ
แต่ประการใด

The Japan Foundation, Bangkok's Library had been
temporary closed for refurbishment since last November
10th, and it opened its doors again to welcome all users on
April 20th, 2009. The newly refurbished library of the Japan
Foundation, Bangkok presents a fascinating look with the touch
of trendy style while still maintaining the cozy atmosphere.
In the first day of the reopening we received a compliment
from our regular users saying that the new library is a lot more
beautiful than the previous version. The new Pop
Culture corner is an outstanding new
feature of the library with a wall screen
of 1.30 x 2.19 meters which presents
new DVD movies, animations and
concerts; we hope that this
facility will attract students and
the general public who are
interested in contemporary
culture of Japan. Moreover, in this
corner you could also easily search
for and watch the newest trailers
of Japanese movies and music videos
which are currently popular in Japan from
the two jukeboxes with no slot.

เรามีจำนวนที่นั่งสำหรับผู้เข้ามาใช้บริการมากถึง 54 ที่นั่ง ที่จะมาเลือกใช้บริการ Multimedia ในรูปของหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ หนังสือฉบับหมิ่นเล่มที่คัดสรรมาเพื่อท่านทั้งภาษาญี่ปุ่น ไทย และอังกฤษ นิตยสารประเภทต่าง ๆ ซีดีเพลงหลากหลายแนว ดีวีดี ภาพยนตร์ชีวิตที่สะท้อนให้เห็นถึงสังคมญี่ปุ่นในยุคต่าง ๆ หรือแม้แต่ ภาพยนตร์การ์ตูน ภาพยนตร์สอนภาษา และวัฒนธรรมญี่ปุ่น ที่ให้ทั้ง ความรู้ และความเพลิดเพลิน มีบริการถ่ายเอกสาร สอบถามข้อมูล และอีกมากมาย แถมด้วยเนื้อที่ Window Display ขนาดกะทัดรัดที่จะ มีการจัดแสดงรูปภาพ หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรมและเรื่องราว เกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นในแต่ละเดือน นับว่าห้องสมุดแห่งนี้แตกต่างไป จากห้องสมุดที่มีอยู่ทั่วไป ห้องสมุดของเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ขณะนี้จึงน่าจะถือเป็นห้องสมุดตัวอย่าง และเป็นอีกแหล่งความรู้ ความบันเทิงที่นักอ่านและผู้สนใจที่จะศึกษาค้นคว้าศิลปะ วัฒนธรรม ญี่ปุ่นทั้งเก่าและใหม่ สามารถมาเยี่ยมชมได้อย่างสะดวกสบายทั้งโดย รถไฟฟ้า (สถานีโศก) และรถไฟใต้ดิน (สถานีสุขุมวิท) ด้วยบริการที่ เต็มไปด้วยประสิทธิภาพของเหล่าบรรณารักษ์ สำหรับผู้ที่นำรถมาเอง สามารถจอดรถฟรีได้ไม่เกิน 3 ชั่วโมง หากเกินกว่านั้นจะต้องจ่ายค่า จอดรถตามระเบียบของอาคาร

We provide 54 seats for the library users; our multimedia service ranging from newspapers, magazines, ten thousands books in Japanese, Thai and English, variety genres of CD music, DVD movies which will introduce you to Japanese societies in different periods of time, along with animation movies to Japanese culture & language learning videos available for your pleasure and educational purpose. We still have copy machine service along with the new window display which will show arts and cultural items or pictures concerning Japan. With the variety of multimedia service, the Japan Foundation, Bangkok's library can stand out as another knowledge and 'edutainment' source for Thai people who are interested in Japanese culture to come and learn more about Japanese arts and culture, traditional or contemporary, with the assistance of our efficient librarians. The library

จากสถิติเดิมจะเห็นว่าเรามีจำนวนผู้เข้ามาใช้ห้องสมุดเฉลี่ยวันละถึง 200 รายหมุนเวียนมาใช้บริการห้องสมุดในแต่ละวัน มีทั้งคนที่ทำงานในอาคารเสริมมิตรที่มักจะมาใช้เวลาช่วงพักกลางวันอ่านหนังสือหรือชมวิดีโอ ในช่วงปิดเทอมจะมีผู้ปกครองนำเด็กเล็ก ๆ ระดับอนุบาลถึงประถมศึกษามาใช้ห้องสมุด เช่นเดียวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาทั้งตอนปลาย และนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่กำลังศึกษาวิชาภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งครูที่สอนภาษาญี่ปุ่นตามสถาบันต่าง ๆ ก็มักมาใช้บริการในช่วงที่มีการฝึกอบรมครูสอนภาษาญี่ปุ่นภาคฤดูร้อนที่จัดโดยฝ่ายภาษาญี่ปุ่นของเจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ เราหวังว่าจะมีผู้สนใจเข้าใช้บริการห้องสมุดโฉมใหม่ของเรามากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เป็นที่รู้จักให้หมูนักอ่านนักศึกษาในวงกว้างต่อไปในอนาคต

หากท่านต้องการหาที่หลบร้อน หลบฝน แต่มีสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ เกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นได้ การแวะเข้ามาเยี่ยมห้องสมุดเจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ น่าจะเป็นอีกข้อเสนอหนึ่งที่เรายกมาให้คุณ

* พลิกดูรายชื่อส่วนหนึ่งของหนังสือใหม่และดีวีดีใหม่ล่าสุดของห้องสมุดเจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ ได้ที่คอลัมน์ “JFBKK Library’s New Arrivals” ในหน้า 24

is easily accessed via BTS (Asoke Station) and MRT (Sukhumvit Station); car parking at Serm-Mit Tower is free for the first 3 hours.

In the previous record, JFBKK library had approximately 200 visitors each day. Our visitors include office staffs in Serm-Mit Tower who usually spend lunch time reading books or watching videos, elementary or kindergarten children coming with their parents during holiday season, as well as high school and university students who study Japanese, Japanese teachers from many institutions who come to participate in the training course organized by Japanese Language Department of the Japan Foundation, Bangkok. We hope that our library with this new look and new features will have an opportunity to welcome visitors as many in the future.

If you are looking for a place to spend time, to learn more about Japan, visiting the Japan Foundation, Bangkok’s library could be an interesting choice that we’d like to offer you.

* See page 24 for the partial list of new books and DVDs available here at JFBKK library in the column “JFBKK Library’s New Arrivals”

SPECIAL SHOWCASE

ตอนนี้ เราได้จัดแสดงหุ่นยนต์ i-SOBOT (ทาการะทอมมี่) ซึ่งได้รับรางวัลดีไซน์ยอดเยี่ยมประจำปี 2008 และรางวัลหุ่นยนต์ยอดเยี่ยมประจำปี 2008 จากกระทรวงเศรษฐกิจ พาณิชย์ และอุตสาหกรรม ประเทศญี่ปุ่น ทั้งยังได้รับการรับรองจากทางกินเนสส์บุ๊กว่าเป็นหุ่นยนต์เดินสองขาแบบมนุษย์ที่มีขนาดเล็กที่สุดในโลกอีกด้วย แวะมาทักทายกับพวกเขาได้ที่ตู้โชว์หน้าห้องสมุดเจแปนฟาวนด์ชั่น! และทำความรู้จัก i-SOBOT เพิ่มเติมได้ที่

<http://www.isobotrobot.com>

Presently, in the special showcase in front of the library we have displayed i-SOBOT (TAKARA TOMY), the robot which won GOOD DESIGN AWARD 2008, ROBOT GRAND PRIZE 2008 (Ministry of Economy, Trade and Industry) and was registered in the Guinness records as the world’s smallest humanoid walking type robot.

For more information visit <http://www.isobotrobot.com>

เชื่อมสายสัมพันธ์ระหว่าง สองวัฒนธรรม :

พูดคุยกับ

อ.พุดดี นาแวจิตร

หากพูดถึงหนังสือแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยเล่มแรก ๆ ในเมืองไทยหลายคนคงจะนึกถึงวรรณกรรมเยาวชนที่อยู่ในใจนักอ่านมากมายอย่าง “โตะโตะจัง เด็กหญิงขำหน้าต๋อง” นอกจากผลงานแปลแล้ว อ.พุดดี นาแวจิตร ผู้แปลหนังสือเล่มนี้ยังมีส่วนในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น ด้วยการทำงานเป็นปูกระดานภาษาไทยของสถานีวิทยุเรดิโอเจแปนที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์เอ็นเอชเค สำนักงานกรุงเทพฯ อีกทั้งเป็นล่าม พิธีกร และอาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่นอีกด้วย ขอเชิญรับฟังเรื่องราวที่น่าสนใจและสนุก ๆ จากประสบการณ์ของผู้ที่ทำงานเชื่อมสายสัมพันธ์ระหว่างสองวัฒนธรรมคือญี่ปุ่นและไทยมายาวนานจากบทสัมภาษณ์ด้านล่างนี้

ชีวิตนักเรียนทุนที่ญี่ปุ่น

ทราบว่าอาจารย์ได้รับทุนให้ไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น อาจารย์ทราบข่าวเรื่องทุนจากที่ไหน? และทำไมถึงสนใจที่จะไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น?

ทราบจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ตอนที่เรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 5 (ม.6 ปัจจุบัน) ปีนั้นไปสอบที่กรมวิเทศสหการ รับทุนรัฐบาลญี่ปุ่นตอนเรียนปริญญาตรี สาขาคือ จิตวิทยาเด็ก ที่มหาวิทยาลัยสตรีโอซากะโนมิคิ อีกทุนหนึ่งทราบจากสถานทูตไทยในญี่ปุ่น เรียนสาขารรณคดีอังกฤษ ที่มหาวิทยาลัยโซกะ ที่สนใจไปเรียนต่อที่ญี่ปุ่น เพราะพ่อทำงานบริษัทญี่ปุ่น ในบ้านมีปฏิทินญี่ปุ่น ก็เลยรู้สึกคุ้นเคยกับความเป็นญี่ปุ่น เช่น กีโมโน ฤดูกาลต่าง ๆ และวิถีชีวิตต่าง ๆ ที่เห็นในปฏิทินค่ะ

บรรยากาศของประเทศญี่ปุ่นในตอนที่ยังไปศึกษาต่อใหม่ ๆ กับประเทศญี่ปุ่นในตอนนี้ แตกต่างกันมากน้อยอย่างไรบ้าง? อะไรเป็นความแตกต่างที่เห็นได้อย่างชัดเจน?

ปี พ.ศ. 2511 ที่ไปเรียนปีแรก เรียนภาษาญี่ปุ่นที่มหาวิทยาลัยโตเกียว ภาษาต่างประเทศ เป็นปีที่นักศึกษาญี่ปุ่นทำกิจกรรมการเมืองกันมาก เหมอแรกเรียนในมหาวิทยาลัยตามปกติแต่เหมอปลายเข้าห้องเรียนไม่ได้ เพราะนักศึกษาเข้าไปยึดตึกเรียนและปิดทางเข้ามหาวิทยาลัยต้องไปเรียน

ที่หมู่บ้านนักกีฬาโอลิมปิก ทำให้ไม่ค่อยได้เรียนเท่าไร เพราะอยู่ใกล้สวนสาธารณะโยโยชิ เป็นที่ซึ่งซากุระบานสวยมาก จนอดที่จะหนีเรียนไปถ่ายรูปไม่ได้ ขอโทษค่ะ เซนเซ!

ประเทศญี่ปุ่นตอนนั้นกำลังเจริญทางเศรษฐกิจถึงขีดสุด การจ้างงานเป็นแบบตลอดชีพและมั่นคงถ้าได้เข้าทำงานในบริษัทใหญ่ ๆ ก็จะได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งไปเรื่อย ๆ ตามจำนวนปีที่ทำงาน เงินเดือนก็ดี ของใช้หลายอย่างเป็นแบบใช้แล้วทิ้งเลย เพราะเศรษฐกิจดี ซื้อง่ายขายคล่อง แต่ปัจจุบันการทำงานบริษัทไม่มั่นคง คนที่ทำงานในบริษัทใหญ่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมการผลิตมากมายถูกเลิกจ้างในวัย 40 – 50 ปี ซึ่งทำให้ไปหางานใหม่ได้ยากและกำลังเป็นปัญหา เพราะผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยมากที่สุดในขณะนี้ การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เปลี่ยนเป็นแบบใช้แล้วใช้อีก (recycle) แทน

ทำไมอาจารย์ถึงเลือกที่จะเรียนทางด้านจิตวิทยาเด็ก และวรรณคดีอังกฤษ มีอะไรเป็นแรงจูงใจ?

เลือกเรียนจิตวิทยาเด็ก เพราะทราบว่ามีรุ่นพี่ท่านหนึ่ง (คุณนิรมล รุ่น 7) เรียนทางนี้ อยากเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก และดีใจมากที่ได้เรียนวิชาต่าง ๆ เช่น พัฒนาการเด็ก ดนตรีสำหรับเด็ก ละครจิตวิทยา

สรุปว่าชอบทุกงานที่ทำ รวมทั้งงานของเจแปนฟาว์นเดชั่นซึ่งเป็นงานพิธีกร และล่ามการแสดงทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ตั้งแต่คอนเสิร์ต ละครเวที นาฏศิลป์ญี่ปุ่น และโอเปร่าค่ะ ชอบคุณเจแปนฟาว์นเดชั่นที่ให้โอกาสทำงานวัฒนธรรมเหล่านั้น

ภาพวาดสำหรับเด็ก โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดขึ้นกับเด็ก และวรรณกรรมเยาวชน
ตอนแรกเลือกเรียนการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ เช่น ออติสติกและเด็กที่มี
ปัญหาด้านการพูดต่าง ๆ แต่ค้นพบว่าตัวเองนั้นแหละที่มีปัญหาด้าน
การพูด (ภาษาญี่ปุ่น) ประกอบกับเป็นโรคภูมิแพ้ ต้องพักการเรียนปีกว่า
จึงเปลี่ยนไปเรียนด้านวรรณกรรมเยาวชนแทนเพราะสนใจด้านนี้อยู่แล้ว

เรียนวรรณคดีอังกฤษที่ญี่ปุ่นเพราะมหาวิทยาลัยโซกะเพิ่งเปิดใหม่
(เป็นนักศึกษาปีที่ 6 ค่ะ) ไม่มีคณะเกี่ยวกับจิตวิทยาเด็กจึงเลือกเรียน
วรรณคดีอังกฤษ เพราะเป็นอีกแขนง
หนึ่งที่สนใจ ถ้าเรียนเมืองไทยคงจะ
เรียนคณะอักษรศาสตร์ จึงเท่ากับว่าเรียน
เชกสเปียร์และเบโรว์เข้าไปหน่อย
เท่านั้นเองค่ะ การเรียนวรรณคดีอังกฤษ
ที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นประโยชน์มากกับงาน
แปลและงานล่าม เพราะมหาวิทยาลัย
ที่ญี่ปุ่นเน้นการเรียนแปล จึงได้ฝึกการแปล
ภาษาญี่ปุ่น-อังกฤษ

ภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยในการทำงาน

อาจารย์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับภาษา

ญี่ปุ่นมาหลากหลาย มีงานไหนที่ชอบเป็นพิเศษหรือรู้สึกว่ามันดีกว่า
งานอื่น? อยากขอให้อาจารย์เล่าถึงเหตุการณ์สนุก ๆ ที่รู้สึกประทับใจ
จากการทำงานเหล่านั้น

การทำงานเป็นผู้ประกาศภาคภาษาไทยของสถานีวิทยุเรดิโอเจแปน
ของเอ็นเอชเคเป็นเวลา 9 ปีระหว่างที่เรียนที่ญี่ปุ่น ต้องแปลบทวิทยุซึ่งเป็น
ภาษาอังกฤษ และญี่ปุ่นเอง ทำให้ได้เรียนรู้เรื่องราวและคำศัพท์มากมาย
ที่ไม่ได้สอนในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการเป็นผู้ประกาศก็มีส่วนช่วยให้ได้
ฝึกฝนการแปลที่ใช้ภาษาสละสลวย ไม่ติดขัดเวลาอ่านออกเสียง และมี
ประโยชน์ในการทำงานแปลในระยะต่อมาเป็นอย่างมาก จึงเรียกเอ็นเอชเค
ว่า “มหาวิทยาลัยเอ็นเอชเค” เมื่อเรียนจบกลับมาแล้วก็ไปเป็นผู้ประกาศ
ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ภาคภาษาญี่ปุ่น และเป็นผู้
สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์เอ็นเอชเค สำนักงานกรุงเทพฯ คราวนี้ต้อง
แปลบทวิทยุและโทรทัศน์กลับเป็นภาษาญี่ปุ่น และประกาศหรือรายงาน
เป็นภาษาญี่ปุ่น งานวิทยุสนุกตรงที่ได้สัมภาษณ์ชาวญี่ปุ่นทั้งที่อยู่ใน
ประเทศไทยและที่มาจากประเทศญี่ปุ่น เช่น คณะถ่ายทำละครโทรทัศน์เกี่ยว

กับยามาคะ นางามาซะ ที่มีดาราดังอย่างโยชิโนะ ซายูริ เป็นนางเอก
และสัมภาษณ์นักร้องวง Alice ซึ่งมีนักร้องเจ้าของเพลงซูบารุคือ
คุณทานิมุระ ชินจิ เป็นนักร้องนำ เป็นต้น

งานล่ามก็ทำตั้งแต่เรียนอยู่ที่ญี่ปุ่นค่ะ ชอบงานที่พาผู้ว่าการการทาง
พิเศษแห่งประเทศไทยไปชมการก่อสร้างรถไฟใต้ดินสายใหม่ ซึ่งสนุกมาก
เพราะต้องสวมชุดของคนงานก่อสร้าง (ชุดเล็กที่สุดเท่าที่เขามี) ลงไป
เดินตามทางรถไฟที่อยู่ลึกมาก แล้วกลับขึ้นมาเดินบนถนนสายแพชั่นที่

อาโอยามะทั้งชุดคนงานสีเทา
สวมหมวกนิรภัย ถุงมือผ้าฝ้าย
หนา ๆ และมีผ้าขนหนูพันคอ
เท่ใหม่ค่ะ!

งานสอนภาษาญี่ปุ่น
เริ่มที่การเป็นอาจารย์พิเศษที่
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ งานนี้ทำให้แม่น
ภาษาญี่ปุ่นขึ้นอีกมากค่ะ
เพราะต้องค้นคว้าหาวิธีสอน
การออกเสียงที่ถูกต้องและวิธี

การอธิบายไวยากรณ์ให้เข้าใจง่าย ซึ่งตอนนั้นไม่มีประสบการณ์สอนมาก่อน
โชคดีที่ได้อาจารย์ญี่ปุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ทะมะอิช่วยฝึกอบรมให้
พวกเรามีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

สรุปว่าชอบทุกงานที่ทำ รวมทั้งงานของเจแปนฟาว์นเดชั่นซึ่งเป็น
งานพิธีกรและล่ามการแสดงทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ตั้งแต่คอนเสิร์ต
ละครเวที นาฏศิลป์ญี่ปุ่น และโอเปร่าค่ะ ชอบคุณเจแปนฟาว์นเดชั่นที่ให้
โอกาสทำงานวัฒนธรรมเหล่านั้น งานล่ามที่ไม่ถนัดเลยคือการเจรจาการค้า
เพราะต่างฝ่ายต่างจะหาผลประโยชน์จากกัน ไม่เหมือนงานวัฒนธรรมซึ่ง
เป็นการให้และแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

อาจารย์คิดว่าสังคมญี่ปุ่นกับสังคมไทย มีแง่มุมไหนที่คล้ายคลึงกัน
และแง่มุมไหนที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด?

เรื่องนี้เขียนเป็นหนังสือได้หนึ่งเล่ม ขอเชิญไปอ่านจาก “รู้จักไทย
เข้าใจญี่ปุ่น” ของ ส.ส.ท. ได้เลยค่ะ

ผลงานแปลวรรณกรรมเยาวชน

หนังสือภาษาญี่ปุ่นเล่มแรกที่อาจารย์แปลคืออะไร? มีผลงานแปลมาแล้วทั้งหมดกี่เล่ม? ทำไมอาจารย์จึงมักเลือกแปลวรรณกรรมเยาวชน?

หนังสือภาษาญี่ปุ่นเล่มแรกที่แปลคงจะเป็น “โตะโตะจัง เด็กหญิงขำหน้าต่าง” (ก่อนหน้านั้นแปลบทความในนิตยสาร) มีผลงานแปลมากกว่า 10 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นวรรณกรรมเยาวชน เพราะชอบอ่านและเรียนมาโดยตรง บางเรื่องอยากแปลเอง และบางเรื่องสำนักพิมพ์อยากให้แปลค่ะ

อยากให้อาจารย์พูดถึงหนังสือเรื่อง “โตะโตะจัง เด็กหญิงขำหน้าต่าง”

เรื่องนี้แรกที่ได้อ่านภาษาอังกฤษก่อน และบรรณาธิการ คือ อาจารย์ผกาดี อุตตโมทย์ อยากให้แปล พอคุยกับคุณชิเบนางะ นักออกแบบหนังสือซึ่งมาหาข้อมูลทำสูจิบัตรงานศิลปะการแสดงพื้นบ้านแห่งเอเชีย Tabi Geinin no Sekai ของเจแปนฟาวนด์ชั่นแนะนำว่าควรแปลจากภาษาญี่ปุ่น และได้แนะนำให้รู้จักคุณทะนุมะ ทาเคโยชิ ช่างภาพของคุณคุโรยานางิ เท็ตสึโกะ ซึ่งได้แนะนำให้ดิฉันรู้จักเธออีกต่อหนึ่งและในการพบกันครั้งแรกที่ร้านกาแฟใกล้สถานีโทรทัศน์ที่คุณเท็ตสึโกะไปทำรายการ เธอน่ารักมากที่คุยกับดิฉันนานถึงสองชั่วโมง และกรุณาทำท่าทางการทำกิจกรรมเข้าจังหวะให้ดู ซึ่งดิฉันก็วาดเป็นรูปง่าย ๆ แล้วนำกลับมาถ่ายทอดเป็นภาษาไทย ฉบับแปลภาษาไทยของ “โตะโตะจัง เด็กหญิงขำหน้าต่าง” เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาของโรงเรียนหลายแห่งและเคยเป็นละครเวทีของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเมื่อดิฉันเล่าว่าเอื่อยดวงเดือน บุนยาวง นักเขียนชาวลาวแปลเรื่อง “โตะโตะจัง เด็กหญิงขำหน้าต่าง” จากต้นฉบับภาษาไทยเป็นภาษาลาว คุณเท็ตสึโกะก็บอกว่าดีใจมากที่เด็ก ๆ ชาวลาวจะได้อ่านเรื่องนี้

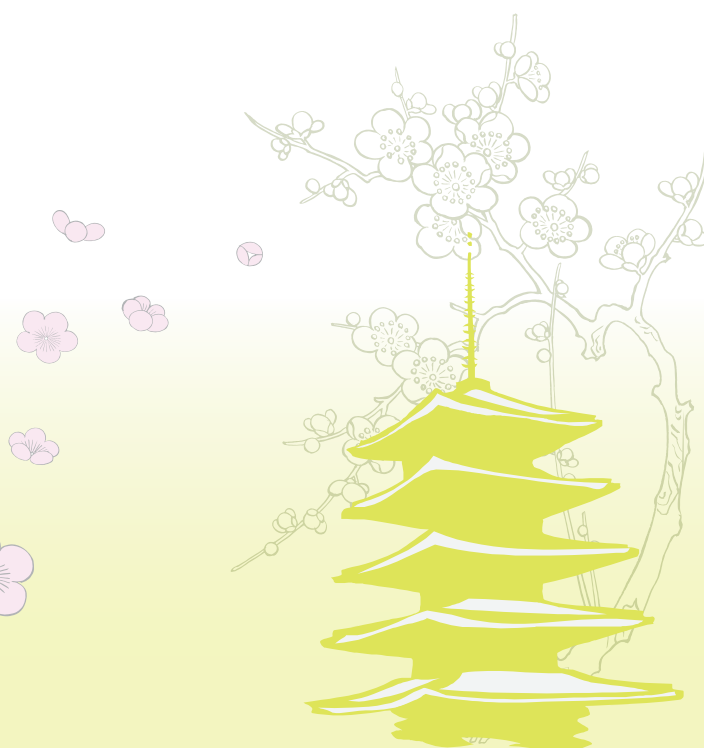
อาจารย์จะมีผลงานแปลเล่มใหม่ออกมาให้อ่านอีกในเร็ว ๆ นี้ไหม?

ดิฉันเพิ่งแปลหนังสือเรื่อง “Tottochan to Tottochantachi” เป็นภาษาไทยในชื่อ “โตะโตะจัง และโตะโตะจังทั้งหลาย” เสร็จ กำลังจะเป็นรูปเล่มเร็ว ๆ นี้ คุณคุโรยานางิ เท็ตสึโกะบอกว่าอยากให้อ่านกันมาก ๆ ค่ะ เพราะเป็นประสบการณ์การเป็นทูตยูนิเซฟของคุณคุโรยานางิ เท็ตสึโกะ ซึ่งเดินทางไปเยี่ยมเด็ก ๆ ในประเทศที่มีสงครามและประเทศที่ยากจนมาก ๆ เพื่อหาทางช่วยเหลือเด็ก ๆ ที่น่าสงสารเหล่านั้น เธออยากให้เราช่วยกันคิดว่าจะช่วยเด็ก ๆ เหล่านั้นได้อย่างไร

รางวัลเชิดชูเกียรติจากกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น

อาจารย์ได้รับเกียรติบัตรเนื่องในผลงานด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นจากกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2550 ที่ผ่านมามีให้อาจารย์พูดถึงรางวัลที่ได้รับนี้

กระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นมอบเกียรติบัตรให้เนื่องจากมีผลงานการใช้ภาษาญี่ปุ่นเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างไทยกับญี่ปุ่น ทั้งงานแปล งานล่าม และงานด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม ส.ส.ท. และโรงเรียนวังไกลกังวล และสำหรับงานด้านวัฒนธรรมต้องขอขอบคุณ เจแปนฟาวนด์ชั่น ที่ให้โอกาสร่วมงานมาตลอดค่ะ

Bridging two cultures:

Conversation with

Bhusdee Navavichit

Recalling the Thai translation of a Japanese pocketbook from the past, one might think of many readers' favorite, "Totto-Chan, the Little Girl at the Window". Bhusdee Navavichit, the translator of this renowned children's literature is also an interpreter and M.C. She was a Thai language announcer of Radio Japan, reporter of NHK TV Bangkok Bureau, and lecturer at Thammasat University, too. Come close and listen to the experience of an outstanding figure who has contributed for a long time in bridging two cultures, Japanese and Thai.

Studying in Japan

We've heard that you were granted scholarships to study in Japan, How were you informed about the scholarships? And why were you interested in going to study in Japan?

First, I was informed about the scholarship from Triam Udom Suksa School when I was in Mor Sor 5 (grade 12). In that year we took the test at the Department of Technical and Economic Cooperation. I did two bachelor degrees; I received the first scholarship from the Japanese government to enroll in Child Study program at Ochanomizu Women's University. Later I received the scholarship for my second bachelor degree in English Literature at Soka University because at that time Soka University did not open the Child Study program. I had heard about the second scholarship from the Royal Thai Embassy in Tokyo.

The idea to further my studies in Japan might have been influenced in some part from the fact that my father worked for a Japanese company; we had a Japanese calendar in our house, so I was quite familiar with Japan, for example, Kimono dress, different seasons in Japan, and temples which were shown in the calendar.

How was the atmosphere in Japan during the first time that you arrived there? How was it different from the present?

1968 was my first year in Japan and I was studying Japanese language at Tokyo University of Foreign Studies. It was the time that university students in Japan were very radical in political issues. In the first semester, I studied in the university, but in the second semester we could not enter the classrooms because some students had seized the building and blocked the entrance of the university, so we had to study at the Olympic Village. However, I could not concentrate much on studying because nearby was Yoyogi park which had beautiful Sakura blossom, so I could not help skipping the class to take photos. I'm sorry, Sensei!

At that time Japanese economics was peaking, lifelong employment was in practice. If you were employed by a big company, you were ensured to be promoted step by step along your career path. The salary was high and some equipments were discarded after being used once because the economics and commerce were in good condition. The situation is different now. Employment is not secure

anymore. Salaried people who work for big companies, especially manufacturing industry, are laid off at the age of 40-50 years old, and it is difficult for them to find a new job. This is becoming a problem with the effect from the recession in global economics at present. Resources are recycled instead of being thrown away.

Why did you choose to learn Child Study and English Literature?

Khun Niramol, my senior friend took a Child Study course and I was interested in learning about children. I was happy with learning about child development, music for children, psychodrama, drawing for children, childhood diseases and children's literature. At first I chose to study about special child education, such as children who have autism and children with speech problems, but I found out that I myself had problems in speaking (Japanese language), and had an autoimmune disease which caused me to drop the course for over a year. Thus, I decided to switch to children's literature which I was already interested in.

I learned English Literature in Soka University with the scholarship provided through the Royal Thai Embassy in Tokyo. Soka University just started running and they did not provide the course on Child Psychology, so I decided to learn English Literature which was another interest of mine. If I had studied in Thailand, I would have been in the Faculty of Arts; that means I would have just started learning Shakespeare and Beowulf by far earlier. Studying English literature in Japan was very beneficial for translation and interpretation which I did later because Japanese university focused on translating, so I had a chance to practice Japanese - English translation.

Professional in Languages

You have worked in many fields which involve the proficiency in Japanese and Thai, which jobs do you find most convenient to do? And please tell us about your impression for each job.

I worked as a Thai announcer of Radio Japan, NHK for 9 years during my studying period in Japan; I had to translate the radio script from English and Japanese into Thai which allowed me to learn many things and many vocabularies which were not taught in the university. Being an announcer helped me a lot in my translation work later as I had to practice translating into beautiful and smooth-tongued language. So I called NHK, "NHK University". When I came back to Thailand, I worked as an announcer for Radio Thailand, Japanese section and a reporter for NHK TV, Bangkok Bureau. Now I had to translate radio and TV scripts back into Japanese and report

in Japanese. The radio job was fun because I had a chance to interview Japanese who both lived in Thailand and came from Japan. For example, there was a TV production team which came to shoot the drama about Yamada Nagamasa with the leading role played by Yoshinaga Sayuri, a famous actress; or the interview with the band "Alice" whose lead vocal was Tanimura Shinji who sang the song "Subaru". Television work was fun because it gave me a chance to travel almost all around Thailand in order to introduce Thailand to Japanese audiences. For example, I went to Nakorn Sawan province to observe long boat competition in a village and also the process of making the long boat from a tree trunk to the practice and the competition. One of the other trips was visiting Durian orchard in Rayong province.

I had interpretation jobs since I studied in Japan. The job that I remembered well was the trip of the Expressway Authority of Thailand observing the construction of a new subway. This trip was much fun because I had to wear a construction worker's suit (smallest size available) and went down to walk along the subway rail which was very deep down, and then went back walking on Aoyama, fashion street, wearing a grey construction worker's suit with a safety helmet, thick cotton glove and a small towel around my neck, wasn't that cool!

I started teaching Japanese as a guest lecturer at Thammasat University, the Faculty of Liberal Arts. This job helped me to be more precise with Japanese language as I had to make sure about the pronunciation and explain the grammar in the way that my students would easily understand. At that time, I didn't have any experience, but fortunately my fellow teachers and I had Japanese teachers, especially Tamai-sensei, who helped train us and gave us confidence in teaching.

I'd like to say that I like every job that I've done, including working with the Japan Foundation as an MC and interpreter for cultural events such as concerts, stage theater, Japanese traditional performances and opera. I'd like to thank the Japan Foundation for giving me the opportunities to do these cultural works. The interpretation job that I found uncomfortable to do was trade talk because both parties try to gain advantage from the other. It's different from cultural works which support the exchange and learning from each other.

In what aspect does Thai society and Japanese society most resemble each other or differ in your opinion?

Thais who work with Japanese might think that Japanese people are too serious and Japanese people might think that Thai people pay not enough attention to work. This topic can

I'd like to say that I like every job that I've done, including working with the Japan Foundation as an MC and interpreter for cultural events such as concerts, stage theater, Japanese traditional performances and opera. I'd like to thank the Japan Foundation for giving me the opportunities to do these cultural works.

be written in a whole book; you could read about it in "Cross Culture between Japan and Thailand" (รู้จักไทยเข้าใจญี่ปุ่น) published by the Technology Promotion Association, Thailand-Japan (TPA).

Translating Children Literature

What is your first translated pocketbook? How many books did you already translate? Why did you choose to mostly translate children's literature?

My first Japanese translated book was "Totto-Chan, the Little Girl at the Window". (Before that I had translated articles for magazines) My pocketbook translations are more than ten which mostly were children's literature because I like to read them and it's the field that I studied. Some were my selections and some were selected by the publishers.

Please tell us something more about "Totto-Chan, the Little Girl at the Window"

I read this book in English first. Acharn Phakawadi Uttamot, the editor, wished to have this book translated. Then I had a chance to talk to Mr. Shibana, the book designer, who came to research for the information to make the program catalogue of Tabi Geinin no Sekai which was organized by the Japan Foundation. He suggested that I should translate from the Japanese version, and introduced me to Mr. Tanuma Takeyoshi, Ms. Kuroyanagi Tetsuko's photographer. Then, Mr. Tanuma introduced me to Ms. Kuroyanagi Tetsuko. We met for the first time at a coffee shop near the television station that Ms. Tetsuko worked for. She was very nice and we talked for about two hours. She also showed me how to do the eurythmics and I drew a rough sketch of it in order to translate it into Thai. The Thai version of "Totto-Chan, the Little Girl at the Window" is a chosen book for children in many schools and was made into a school play by Chiang Mai University

Demonstration School. When I told Ms. Tetsuko that Ms. Duangduen Boonyawong, a Laos writer, was going to translate "Totto-Chan, the Little Girl at the Window" from the Thai version into Laos, she said that she was very happy that Laos children would have a chance to read this book.

Will we see your newly translated pocketbook soon?

I just finished translating "Tottochan to Tottochantachi" and it will be published soon. Ms. Kuroyanagi Tetsuko said

that she wished this book would be widely read because it told about her experience when she performed the duty of UNICEF Good will Ambassador. During her performance as an ambassador, she traveled to visit children in many countries which were stricken by wars and poverty, in

order to find the ways to help these children. She also would like us to help find the ways to support these children as well.

Awardee of the Foreign Minister's Commendations 2007

You have received the certificate of commendation in recognition of the dedication to promoting the understanding and friendship between Japan and the Kingdom of Thailand as one of the leading Japanese language experts. Please tell us something about this award.

The Ministry of Foreign Affairs of Japan presented this award to me for my work using Japanese language to promote the understanding and friendship between Japan and Thailand via the translation, interpretation and teaching Japanese for Thammasat University, School of Language & Culture, Technology Promotion Association (Thailand - Japan) and Klai Kangwon School. For the cultural work I have to thank the Japan Foundation for giving me the continuous opportunities to provide my service.

เสวนาประสาละคร กับ ฮิเดกิ โนตะ จาก “ยักษ์ตัวแดง” ถึง “สาวขาวนา”

วันพุธที่ 18 มีนาคม 2552, 18.30 น. สถานที่ The Style by Toyota, สยามสแควร์

6 เดือนมีนาคม 2552 ที่ผ่านมา เจแปนฟานเดชั่น ร่วมกับ The Style by Toyota จัดเสวนาประสาละคร โดยเชิญคุณฮิเดกิ โนตะ นักการละครผู้มีชื่อเสียงที่สุดของญี่ปุ่นในขณะนี้ เจ้าของผลงานเขียนบทและกำกับละครเรื่อง “ยักษ์ตัวแดง” อันโด่งดัง ละครเรื่องนี้มีการทำเวิร์คชอป และคัดเลือกตัวนักแสดงที่เมืองไทยในปี 2541 และนำนักแสดงไทยไปร่วมแสดงที่ญี่ปุ่นด้วย ผู้ร่วมเสวนาอีกท่านหนึ่งคือคุณตัว ประดิษฐ์ ประสาททอง เลขาธิการเครือข่ายละครกรุงเทพ และผู้กำกับละครกลุ่มละครมะขามป้อม ซึ่งเคยร่วมงานกับคุณโนตะในละครเรื่อง “ยักษ์ตัวแดง” การเสวนาครั้งนี้ ดำเนินรายการโดยอาจารย์ปวิตร มหาสารินันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปการละคร คณะ

อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และล่ามในการเสวนาครั้งนี้คือ อาจารย์ผุสดี นาวาวิจิต นักแปลและล่ามภาษาญี่ปุ่นซึ่งมีผลงานมากมาย พอสรุปเนื้อหาการสนทนาได้ดังนี้

คุณโนตะเล่าถึงประสบการณ์การทำละครเรื่อง “ยักษ์ตัวแดง” ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับยักษ์ตนหนึ่งที่หลงเข้ามาในชุมชนที่เข้มแข็งอยู่แล้ว เมื่อปี 1998 (พ.ศ. 2541) มีคนชวนให้มาทำละครเรื่องนี้ที่เมืองไทย ความจริงแล้วแนวคิดของเรื่องนี้สามารถไปประยุกต์ใช้กับประเทศไหนก็ได้ไปแสดงที่ไหนก็ได้ แต่ไม่เคยทำงานกับคนไทยมาก่อน ตอนแรกก็ไม่ค่อยมั่นใจ ก็เลยขอทำเวิร์คชอปกับคนในวงการละครของเมืองไทยก่อน ประมาณฤดูใบไม้ผลิช่วงต้นปี 41 ก็เริ่มมาทำเวิร์คชอปกันก่อนเนื่องจากละครเรื่องนี้ใช้ผู้แสดง 4 คน คือสามคนบวกกับยักษ์ ก็เลยคิดว่าพอทำเวิร์คชอปเสร็จจะเลือกนักแสดงสามคนจากเมืองไทย แต่ตอนนั้นมีความรู้สึกว่าคุณคนบริสุทธิ์ใสปิ๊งและแต่ละคนใช้สายตาแป่ว ๆ อ้วนวอน เหมือนบอกว่า “ช่วยพาไปด้วยอย่าออกไปด้วย” ผลสุดท้ายก็เลยพาไป 15 คน ละครเรื่อง “ยักษ์ตัวแดง” แสดงที่ญี่ปุ่นครั้งแรกตอนปลายปี 1998 ใช้เวลาแสดง 3 วันเท่านั้น และเป็นช่วงสิ้นปี ในโรงละครเล็ก ๆ ซึ่งตอนนั้นดูแล้วประทับใจมาก คนดูค่อย ๆ ลูกขึ้นยืนปรบมือให้ เป็นอีกบรรยากาศหนึ่งที่คุณรู้สึกประทับใจในฐานะที่เป็นผู้กำกับ

ต่อคำถามเกี่ยวกับจังหวะการพูดที่เร็วกว่าปกติของตัวละคร คุณโนตะบอกว่า ตอนที่เราเริ่มทำละครใหม่ ๆ อายุเพิ่งจะ 20 กว่า ๆ พูดเร็วมาก จนคนบ่นว่าพูดเร็วเกินไป สำหรับคนทำละคร เขาจะรู้ว่าคนดูไม่อยากจะให้มีช่องว่างระหว่างไลน์ของตัวละครแต่ละตัว เพราะฉะนั้นเวลาที่มาเมืองไทย มาทำงานกับคนไทยเลยขอไว้เลย เพราะมันเป็นสไตล์ของผมที่อยากให้นักแสดงไทยช่วยพูดเร็วกว่าธรรมชาติหนึ่ง ทั้งๆ ที่เข้าใจว่าภาษาไทยกับภาษาญี่ปุ่นอาจจะไม่เหมือนกัน อีกอย่างหนึ่งผู้แสดงมักจะให้ความสำคัญกับบทของตัวเองมากเกินไป ก็อาจจะพยายามยืดออกไปสักนิดหน่อยพูดซ้ำหรือพูดให้ยืดไปหน่อยคนดูก็จะรู้สึกว่ามันยืดไปนะ มันควรจะกระชับกว่านี้ ก็เลยคิดถึงความรู้สึกของคนดูด้วย ตัวละครของเขาจึงพูดค่อนข้างเร็ว คนเราเวลาพูดในชีวิตประจำวันก็มีที่มั่วหรือให้อีกฝ่ายหนึ่งพูดจนจบ แต่จะพูดแทรกเข้าไป มันก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว จะว่าเป็นสไตล์ของคุณโนตะก็อาจจะใช่

ด้าน**คุณประดิษฐ์** มีความเห็นว่า เรื่องการพูดไม่ให้มีช่องว่างระหว่างประโยคต่อประโยคเป็นประเด็นใหญ่ของนักแสดงไทย เพราะมันขัดจริตของเรา

พวกเราถูกสอนว่ากลุ่บุตรกลุ่ธิดาจะต้องมีมารยาทงาม ไม่พูดแข่งกันฟังก่อนให้จบแล้วค่อยได้ตอบ พอจะต้องมาทำกิริยาแบบนั้นแรก ๆ ก็เป็นปัญหากับทุกคน โดยส่วนตัวแล้วเรามีปัญหามากในช่วงต้น ๆ เพราะว่าเราจะต้องท่องบทให้แม่นยำที่สุด โดยเฉพาะคำสุดท้ายของประโยคพูดสำคัญมาก เพราะว่ามันจะทำให้คนที่แสดงต่อจากเราเขารู้ว่าเราจบแล้วนะเราจบประโยคแล้ว

ประการที่สองคือ เมื่อเราซ้อมไปบ่อย ๆ เราก็จะเรียนรู้ว่าร่างกายเราจะต้องหายใจอย่างไร จะต้องเตรียมพร้อมช่วงจังหวะการหายใจอย่างไร เพื่อให้การพูดนั้นมีคุณภาพอยู่ตลอดทั้งประโยค พอเราแสดงแบบนี้มันเป็นการบังคับให้เราใช้ภาษาร่างกายที่ชัดเจน เพราะว่าภาษากายเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เพื่อนนักแสดงด้วยกันรับรู้ถึงตาคุณแล้ว ภาษากายจะช่วยให้การแสดงราบรื่นยิ่งขึ้น

ตอนซ้อมที่โตเกียวแรก ๆ ความยุ่งยากความลำบากของการซ้อมเรื่องนี้ก็คือ การฝึกจำบท ฝึกพูดให้ถูกต้องด้วย ชัดเจนด้วย หายใจให้ถูกจังหวะแล้วก็แม่นยำ และ blocking ตำแหน่งต่าง ๆ ถูกต้อง ในช่วงต้นความยุ่งยากอยู่ที่เทคนิคเหล่านั้น แต่ต่อมาเขาก็พบ

ความยากไปกว่านั้นคือ ทำอย่างไรเราจึงจะแสดงสิ่งเหล่านั้นได้ดีโดยที่ต้องดูเป็นธรรมชาติด้วย ไม่เป็นหุ่นยนต์ ไม่เป็นคิวไปหมด ไม่เป็นจังหวะกระทั่งคนดูรู้ นี่คือความยากที่สุดเลย

ความยากประการถัดมาก็คือ ทิศทางของคุณอิเคกิชัดเจน เข้มแข็งมาก จังหวะต้องแม่นยำ หากนักแสดงไม่รักษาคุณภาพให้สอดคล้องกับทิศทางของผู้กำกับ คนดูก็จะเห็นแค่ความโดดเด่นของการกำกับ แต่จะไม่เห็นความสามารถของนักแสดงบนเวที อันนี้เป็นความยากลำบาก โดยส่วนตัวของเขาแล้ว ส่วนที่สองนี้ยากลำบากกว่าส่วนแรกอีก

คุณประดิษฐ์เล่าถึงวิธีการกำกับละครของ

คุณโนตะว่า มีกระบวนการซ้อมหลากหลายมาก คุณอิเคกิจะให้เราอ่านบทรอบวงก่อน อ่านจนกระทั่งทุกอย่างมันฝังเข้าไป อ่านจนคล่องปากจนเราแม่นยำที่สุดแล้ว จังหวะของการอ่านมันสั่นไหวลมหายใจเราเริ่มคล่องจองกันในช่วงของการอ่านจำได้ว่าเราเสียเวลาในการอ่านหลายวันในช่วงแรก นอกเหนือจากการอ่าน ก่อนหน้านั้นจะมีการทำอย่างอื่นก่อน เช่น การทำ stretching การทำ exercise หลากอย่าง แต่ว่าเขาจะยังไม่เข้านั่งบอกว่า บรรทัดนี้แปลว่า หมายความว่า มี sub text ไม่มีวิเคราะห์ เขาจะให้แค่พื้นฐานตัวละครน้อย ๆ แค่ว่าคนนี้เป็นใครเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น เขาจะไม่ให้รายละเอียดทั้งสั่นก็คือว่า ยังไม่ต้องใช้สมองในการแสดง ไม่ให้เราคิดเยอะ พอคิดเยอะจะเป็นโทษไปถึงละคร กลายเป็นละครปัญญาชน คือตัวละครฉลาดหมด เขาไม่ต้องการให้ตัวละครฉลาดหมด เนื่องจากคุณประดิษฐ์เล่นบทมีสัจฉาเนะหลายครั้ง ก็เริ่มรู้บทเยอะเริ่มฉลาดขึ้น คุณโนตะเลยบอกว่า “แกฉลาดเกินไปแล้ว ไอ้คนนี้น่ะมันไม่ได้ฉลาดอย่างนี้กลับไปโง่อย่างเดิมนะดีแล้ว กลับไปเป็นตัวแองตอนแรกนะดีแล้ว คือโง่แต่แรก” เขาจะไม่ให้ความสำคัญกับการตีความแต่จะให้เรารักษาจังหวะในช่วงต้น แล้วก็เข้า blocking เลย เขาจะดูว่า

เราห่างไกลจากสิ่งจำเป็นจริง ๆ เขาถึง coach เรา

คุณโนตะเสริมเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้นักแสดงตีความเองว่า เนื่องจากตัวเองเป็นนักเขียนด้วยเป็นคนเขียนบทด้วย ถ้าเผื่อว่าเป็นเรื่องที่คนอื่นเขียน เป็นเรื่องเก่า เรื่องโบราณ เรื่องยากที่ต้องตีความก็อาจจะมีการอธิบายความหมายให้ฟัง แต่ถ้าเป็นเรื่องที่เขียนเอง จะไม่ไปตีความให้ เพราะคนเขียนบทพูดไว้ว่าอย่างนี้แล้ว ก็เท่ากับว่า มันอยู่ตรงนั้น มันไม่ไปไหนอีกแล้ว ก็ทำตาม ผมชอบให้นักแสดงได้ตีความเอาเอง นี่เป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับคนเขียนบท การตีความที่ต่างไปจากที่เราคิดไว้ คือสิ่งที่ผมทำ อย่างวันนี้เพิ่งทำเวิร์คชอปกันมา สมมติว่าในการแสดง

บางทีมันมีสิ่งที่ไม่สมจริง ถ้านักแสดงเริ่มคิดมาก คนดูเขาไม่ได้ดูเข้าไปถึงความคิดแต่เขาดูการแสดง เพราะฉะนั้นมันก็จะทำให้มีช่องว่างระหว่างคนดูกับคนแสดง ทำให้เกิดความไม่สมจริงขึ้น ถ้าคนเขียนบทหรือผู้กำกับไม่ได้ตีความไว้ให้ตั้งแต่แรก ไม่ได้อธิบายว่าตรงนี้เขาหมายถึงอะไรก็จะเกิดความแปลกใหม่ขึ้น สำหรับเรื่องของการนำวัฒนธรรมเข้ามาปรับใช้ในละครเรื่องนี้คุณโนตะอธิบายว่าเรามีการใช้เพลงพื้นเมืองของไทย มีการร้องเพลงและแถมด้วยการรำด้วย ไม่ได้คิดว่าจะ

ให้ทำขนาดนั้น แต่พอดูแล้วชอบทำให้เข้าใจว่านี่คือแบบฉบับไทยๆ เป็นยักษ์ตัวแดง ไทยเวอร์ชั่นซึ่งมีลักษณะพิเศษทางวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ละครเรื่องนี้แสดงที่ญี่ปุ่นรวมแล้ว 3 ครั้ง ละครหลายรอบและมีคนดูเต็มทุกรอบ

คุณประดิษฐ์เล่าต่อว่า หลังจากละครเรื่อง “ยักษ์ตัวแดง” แล้ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในวงการละครไทยนั่นก็คือนักแสดงจากกลุ่มต่าง ๆ มีโอกาสพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน ได้มาเรียนรู้แล้วก็คบหาสมาคมกันในเชิงลึกเมื่อไปทำงานด้วยกันที่ญี่ปุ่น กระบวนการซ้อมสนุกมาก และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน บรรยากาศเป็นมิตรมาก ๆ พูดกันรู้เรื่อง จึงพาไปสู่ความร่วมมือร่วมใจในอนาคตได้ง่ายขึ้น ถึงแม้ว่าสมาชิกที่ร่วมงาน “ยักษ์ตัวแดง” จะได้มาร่วมในเครือข่ายจำนวนหนึ่งเท่านั้น แต่ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ที่ให้นักการละครที่ยังมีอายุไม่มากนักได้มองเห็นความสำคัญของการรวมตัวกัน เห็นความเป็นไปได้ของการสนับสนุนซึ่งกันและกัน แล้วเราก็เลยรวมตัวกันเป็นเรื่องเป็นราวทำให้เกิดเครือข่ายละครขึ้นเมื่อปี 2545 โครงการใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นเป็นโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างคุณโนตะกับเครือข่ายละครจากเดิมที่เรารวมตัว

กันอย่างไม่มีข้อ ปัจจุบันนี้ ครั้งที่กำลังจะเกิดขึ้นเป็นการรวมตัวอย่างเป็นทางการในนามของเครือข่ายละครกรุงเทพ มี 2 โครงการ คือจะมีการแสดงละครสองเรื่องที่ใช้ทีมงานนักแสดงชาวไทย ได้ร่วมงานกับคุณโนตะอีกครั้ง แล้วก็แสดงทั้งที่เทศกาลละครกรุงเทพปีนี้และไปแสดงที่ญี่ปุ่นในวาระสำคัญสองวาระ วาระที่ 1 คือในวาระที่คุณฮิเดกิ โนตะเป็น Artistic Director ที่โรงละคร Tokyo

Metropolitan Theatre วาระที่ 2 ในโครงการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทย ในเขตกลุ่มแม่น้ำโขง นอกจากละครแล้วยังมีนิทรรศการต่าง ๆ มีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย โรงละครดังกล่าวจะมีละครเกิดขึ้นสองเรื่อง เรื่องแรกเป็นผลงานของคุณโนตะที่ประสบความสำเร็จมาแล้วในอดีตแปลเป็นภาษาไทยว่า “สาวชานา” บทละครเรื่องนี้จะมีผู้กำกับของญี่ปุ่นทำเป็นเวอร์ชันญี่ปุ่นแสดงก่อนหน้าเรา แล้วเราก็จะเป็นเวอร์ชันภาษาไทยไปแสดงในโอกาสเดียวกัน ละครเรื่องนี้จะร่วมกันผลิตโดยเครือข่ายมี 10 คณะที่ร่วมในการเวิร์คช็อป แล้วจะร่วมกันผลิตแบ่งบทบาทเป็นผู้กำกับ เป็นผู้ที่ปรับบท ประยุกต์บทเพื่อให้เข้ากับบริบทของไทยจะมีทีมดีไซน์ออกแบบทีมนักแสดงที่จะเปิดรับจากข้างนอกเข้ามาด้วย

อีกเรื่องก็คือเรื่อง “ยักษ์ตัวแดง” เพราะว่าโปรดิวเซอร์เห็นว่าอะคาโอนิกกลายเป็นความสัมพันธ์ของนักละครไทยและคุณโนตะไปแล้วเขาอยากให้นำกลับมาแสดงใหม่ แต่ว่าแสดงในรูปแบบอื่น เราก็เลยจะทำออกมาในรูปแบบของลิเก เป็นลิเกไทยแต่แสดงเรื่อง “ยักษ์ตัวแดง”

คุณโนตะตอบคำถามที่ว่า ทำไมจึงเป็นเรื่อง “สาวชานา” ว่าละครเรื่อง “ยักษ์ตัวแดง” กับเรื่อง “สาวชานา” เป็นเรื่องที่สั้นหน้อยที่จริงมีเรื่องยาว ๆ อีก แต่การมาทำนอกประเทศในลักษณะของการร่วมมือกันทำ ถ้าเป็นเรื่องยาวจะค่อนข้างลำบากต้องไปมาหลายครั้ง การแปลบทหรืออะไร ค่อนข้างจะใช้เวลา

เพราะฉะนั้นก็เลยคิดว่าเรื่องที่มีความยาวประมาณเดียวกับ “ยักษ์ตัวแดง” หรือ “สาวชานา” น่าจะเหมาะ อีกเหตุผลหนึ่งคือ เนื้อหา อย่างเช่น “สาวชานา” เป็นเรื่องที่เหมาะสมกับประเทศไทยยุคนี้ เพราะว่าหลังจากที่ไม่ได้มาเมืองไทยหลายปีเมืองไทยเปลี่ยนไปมาก กรุงเทพฯ มีรถไฟฟ้าได้ดิน เพราะฉะนั้นจะเห็นความแตกต่างชัดเจนระหว่างเมืองกับชนบท

ปิดท้ายการเสวนาด้วยการถาม-ตอบจากผู้ฟัง ซึ่งมีทั้งคำถามถึงกำหนดการแสดงของละครเรื่อง “สาวชานา” ซึ่งน่าจะลงโรงได้ช่วงปลายเดือนตุลาคม หรือ ต้นเดือนพฤศจิกายนปีนี้ ก่อนที่จะนำไปแสดงต่อที่ญี่ปุ่น การเสวนาในครั้งนี้จบลงด้วยบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองของทั้งนักการละครและผู้ชื่นชอบในศิลปะการละครซึ่งได้มาร่วมตัวกันในวันนั้น

*ขอขอบคุณ คุณนงคัลลักษณ์ เหล่าวอ เจ้าหน้าที่สถาบันปรีดี พนมยงค์ ที่ได้กรุณาถอดเทปการเสวนาให้ผู้อ่านสามารถเข้าไปชมได้ที่ <http://www.oknation.net/blog/nonglakspace/>

Mr. Hideki Noda, a Japanese leading thespian, came to give a talk on his experience as a well-known director and play writer in the evening of Wednesday 18 March 2009 at the Style by Toyota, Siam Square. Joining the talk was Mr. Pradit Prasartthong from Makhampom and also the Secretary General of the Bangkok Theatre Network, while the role of the moderator was performed by Mr. Pawit Mahasarinand, a lecturer at the Department of Dramatic Arts, Faculty of Arts, Chulalongkorn University with the help of Ms. Bhusdee Navavichit as the interpreter. Mr. Noda spoke of his experience including the time when he came to Thailand to hold the workshop for Akaoni play with Thai thespians, among them was Mr. Pradit. They also talked about the plays which would be another cooperation of Mr. Noda and Bangkok Theatre Network which would come out at the end of this year both in Thailand and Japan.

ความหลากหลาย

ทางชีวภาพบนเส้นทางสีเขียว

เรื่อง/ภาพ : เพชรรุ่ง สุขพงษ์

เจ้าหน้าที่โครงการ

องค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN)

ถ้าเราใช้สัปดาห์เป็นตัวแกนของการแยกประเด็นต่าง ๆ คงไม่มีใครปฏิเสธว่า “สีเขียว” คือสัญลักษณ์ในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นที่เข้าใจในระดับสากล ดักรความเขียวก็มีการแบ่งโทนสีตั้งแต่เขียวอ่อน เขียวใบกา เขียวขี้ม้า เขียวทองเหลือง จนถึงเขียวละมุนแสง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความหลากหลายที่สามารถสัมผัสได้ในระหว่างการเดินทาง

ภารกิจหลักของการเดินทางสีเขียวในครั้งนี้คือ การเรียนรู้และแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ” ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการ JENESYS Group D โดยมีเพื่อนจาก 15 ประเทศมาร่วมหัวจมท้ายกันเป็นเวลา 12 วัน ที่เกาะกิวซิงซึ่งตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศญี่ปุ่น

รวมพลคนสีเขียว

เช้าวันใหม่กับเพื่อนใหม่ที่ได้รู้จักกันอย่างเป็นทางการผ่านการแนะนำตัวของตัวแทนจากแต่ละประเทศ และจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งแวดล้อม อาทิ ส่วนราชการ อาจารย์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่ป่าไม้ องค์กรพัฒนาเอกชน และสื่อมวลชนซึ่งเป็นการเรียนรู้ในมุมมองความคิดที่แตกต่างจากนั้น จึงมีการนำเสนอข้อมูลของประเทศญี่ปุ่นผ่านประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม ศาสตราจารย์ มาซาฮิโร มิยาซากิ จากมหาวิทยาลัยอะโตะมิ (Atomi) ในเรื่องความร่วมมือของภาคธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (Corporate Social Responsibility) และแนวคิดริเริ่มในเรื่องธุรกิจกับความหลากหลายทางชีวภาพ (Business and Biodiversity) ซึ่งจะเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะดึงภาคธุรกิจให้เข้ามามีบทบาทในการทำธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ปรึกษาโครงการ JENESYS Group D คือ ศาสตราจารย์ เท็ตซึคัตสึ ยาฮาระ หรือพวกเราเรียกเขาว่า อาจารย์เท็ต แห่งมหาวิทยาลัยกิวซิง ผู้รู้ในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านพืช (Species Survival Committee) ให้กับองค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ (IUCN) อาจารย์เท็ตได้ทำการฟื้นฟูระบบนิเวศของมหาวิทยาลัยกิวซิงวิทยาเขตโอโตะ ด้วยการนำเทคนิคทางชีววิทยาเข้ามาช่วยในการ “ย้ายระบบนิเวศ” ได้ฟังอาจารย์บรรยายแล้วทั้งในการใส่ใจทุกรายละเอียดและตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตทุกชีวิตในระบบนิเวศ รวมถึงเทคนิคและการทุ่มงบประมาณในการฟื้นฟูระบบนิเวศ แต่ก็ยังเกิดข้อสงสัยว่า เขาทำได้อย่างไร?

หลังจากฟังผู้รู้หลายท่านบรรยายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นเวลา 2 วันเต็ม ๆ การเดินทางสี่เขี้ยวเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ บนเกาะกิวชิวก็เริ่มต้นขึ้น

ย้ายระบบนิเวศป่า มหาวิทยาลัยกิวชิว

เมืองฟูกูโอกะต้อนรับพวกเราด้วยสายฝนฉ่ำยามเช้า อาจารย์ที่ดพาพวกเราไปดูงานที่มหาวิทยาลัยกิวชิว วิทยาเขตโอโตะ ซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ขณะที่อยู่บนรถอาจารย์ที่เขายังเป็นมัคคุเทศก์กิตติมศักดิ์ชี้ชมระหว่างทางอีกด้วย พื้นที่ของวิทยาเขตโอโตะอยู่ใกล้กับทะเล (อ่าวทาคาตะ) ในอดีตมีป่าที่สมบูรณ์สามารถปลูกข้าวได้ แต่เมื่อความเจริญเข้ามาเยือน พื้นที่ป่าลดลง และด้วยความที่เป็นพื้นที่ติดทะเล จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำใต้ดินปนกับน้ำเค็มที่อยู่พื้นล่างจนไม่สามารถปลูกข้าวได้ มหาวิทยาลัยจึงทำการวิจัยเรื่องระบบการไหลเวียนของน้ำ พบว่าวิธีการแก้ปัญหาและรักษาความสมดุลให้ระบบนิเวศ คือการเพิ่มพื้นที่ป่าบริเวณนี้ให้มีมากกว่า 50% เพราะจะทำให้ฝนตกพื้นดินอุ้มน้ำได้ดี ระดับน้ำใต้ดินก็จะสมดุล

พื้นที่ของวิทยาเขตโอโตะซึ่งมีอยู่ประมาณ 2 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ลาดชัน เคยมีป่าที่สมบูรณ์ แต่มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องใช้พื้นที่เพื่อทำการก่อสร้างจึงต้องทำการย้ายระบบนิเวศป่าด้วยความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้มหาวิทยาลัยกิวชิว ทุ่มงบประมาณกว่า 350 ล้านเยน (ประมาณ 122 ล้านบาท) เพื่อโครงการอนุรักษ์ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ และอีก 10 ล้านเยน เพื่อทำโครงการติดตามการฟื้นฟูและความหลากหลายของพืชพันธุ์ หลักการฟื้นฟูระบบนิเวศ คือ ไม่สูญเสียความหลากหลายของชนิดพันธุ์ และไม่สูญเสียพื้นที่ป่า (No species loss & no forest loss) ซึ่งในนี้รวมแม้กระทั่งเห็ดราด้วย อาจารย์ที่ดซึ่งเป็นแกนนำหลักในงานนี้เล่าว่า ก่อนที่จะทำการย้ายระบบนิเวศป่าจะต้องทำการสำรวจความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ก่อนทำการย้าย และออกแบบวิธีการฟื้นฟูที่ยังสามารถรักษาความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไว้ การย้ายระบบนิเวศป่าของที่นี่จะเน้นเฉพาะพันธุ์พืช เพราะพืชไม่สามารถเคลื่อนที่ได้แต่สัตว์สามารถเดินได้...

วิธีการย้ายมีหลายวิธีขึ้นอยู่กับขนาดของต้นไม้ แต่ที่ทำให้เราทึ่งในความพยายามของที่นี่ คือ ธนาคารเมล็ดพันธุ์ (Soil seed bank) เขาใช้รถตักดินตักหน้าดิน 1.4 x 1.4 เมตร จำนวนถึง 4,000 บล็อกเพื่อย้ายไปในที่ที่จะทำการฟื้นฟูเพื่อรักษาความหลากหลายของเมล็ดพันธุ์พืชที่อยู่บนผิวน้ำดิน การย้ายปลูกต้นไม้ใหญ่ การย้ายระบบนิเวศหนองน้ำ โดยการสร้างบ่อน้ำเลียนแบบของเดิมแล้วย้ายพืชน้ำทั้งหมดรวมทั้งกบ เขียดไปลงบ่อใหม่ หรือแม้กระทั่งเรื่องละเอียดอ่อน อย่างเช่น การออกแบบทางระบายน้ำให้มีช่องทางใต้ดินด้านข้างเพื่อให้สัตว์บางชนิดหลบในเวลาที่น้ำไหลแรง (Eco-tunnel) ลำพังแค่การย้าย

ต้นไม้ใหญ่หนึ่งต้นก็ลำบากพอแรงอยู่แล้ว แต่ที่นี่ย้ายต้นไม้และดินเกือบทั้งภูเขา! สิ่งที่มาวิทยาลัยกิวชิว วิทยาเขตโอโตะลงทุนและลงแรงไปเพื่อรักษาความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในระบบนิเวศป่า ทำให้เรารู้ว่าสิ่งมีชีวิตทุกชนิดมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เพราะเราต่างก็ต้องทำหน้าที่เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

จินตนาการกับของจริงที่เกาะยากุชิมะ

จากเมืองฟูกูโอกะพวกเรานั่งเครื่องบินอีก 2 ต่อเพื่อเดินทางไปยังเกาะยากุชิมะ เกาะเล็ก ๆ ซึ่งตั้งอยู่อย่างสันโดด ห่างจากฝั่ง 70 กิโลเมตรไปทางทิศใต้ของเกาะกิวชิว แม้เกาะยากุชิมะจะเป็นเกาะขนาดเล็กที่มีพื้นที่เพียง 107.47 ตารางกิโลเมตร (เล็กกว่าเกาะภูเก็ต 5 เท่า!) แต่กลับมีความโดดเด่นระดับโลกจนได้รับการประกาศเป็น “มรดกโลกทางธรรมชาติ” แห่งแรกของญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2536 ด้วยลักษณะเฉพาะทางภูมิศาสตร์ของเกาะที่มียอดเขาซึ่งมีความสูงชันถึง 1,936 เมตร จากระดับน้ำทะเล (น้อง ๆ ดอยอินทนนท์) ทำให้พบพืชพันธุ์ที่มีความหลากหลายเป็นระบบนิเวศแบบแนวตั้ง คือมีตั้งแต่ระบบนิเวศป่ากึ่ง ป่าชายหาด ไล่ขึ้นไปจนกระทั่งถึงระบบนิเวศป่าสนภูเขา นี่จึงทำให้เกาะยากุชิมะมีความสำคัญระดับโลกได้

ด้วยความที่ไม่เคยมาญี่ปุ่น ทำให้ภาพในจินตนาการของเราเมื่อนึกถึงพื้นที่ชนบทของประเทศญี่ปุ่นจึงเป็นภาพจากการดูนิตยสารศิลปะยอดเยี่ยม เช่น โดเรมอน โดโตะระ หรือวรรณกรรมเยาวชนเรื่องดังอย่างโตะโตะจัง ซึ่งสอดคล้องวิถีชีวิตความประณีตเรียบง่าย และกลมกลืนกับธรรมชาติ เกาะยากุชิมะคงจะเป็นตัวแทนของชนบทญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี อาชีพหลักของชุมชนนี้คือการที่ชาวบ้านทำการเกษตรปลูกผัก

ปลูกส้มทั้งคันรสชาติหวานหอมในอดีต ที่เกาะมีการทำไม้(ตัดไม้สนขาย) จนป่าสนมีจำนวนลดลง รถมินิแวนของพวกเราแล่นผ่านถนนเล็ก ๆ ที่คดเคี้ยวและสูงชันเพื่อขึ้นไปชมระบบนิเวศป่าสนภูเขา ซึ่งต้นสนที่เก่าแก่ที่สุดมีอายุถึง 7,200 ปี สาเหตุที่ทำให้ต้นสนที่นี้อายุยืนคือที่นี่มีฝนตกมากและมีธาตุอาหารในดินน้อย ทำให้ต้นสนโตช้าแต่อายุยืน ระหว่างทางเราแวะชม “พิพิธภัณฑ์ต้นสนยะซุ” ซึ่งเป็นพระเอกของเกาะยากุชิมะ ก้าวแรกที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์ก็ได้กลิ่นหอมอ่อน ๆ ของไม้สนซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบในการก่อสร้างอาคาร เมื่อเข้าไปก็จะพบ “กิงสน” ขนาดใหญ่มากห้อยอยู่ ถ้าดูผิวเผินจะไม่น่าสนใจ แต่ถ้าได้รับรู้เรื่องราวและที่มาของสนกึ่งนี้ผ่านป้ายอธิบายความก็จะต้องทึ่ง เพราะเป็นกิงสนจากต้นสนโงมอน(Jomon-sugiedar)พืชเฉพาะถิ่นซึ่งมีอายุกว่า 7,200 ปี!

และอยู่บนยอดเขาสูงของเกาะ แค่งกิ่งสนที่โหรงเหรงก็มีอายุ 345 ปี หน้า 1.3 ต้น ใช้เฮลิคอปเตอร์ขนย้ายกิ่งหักลงมาโหรงเหรงที่พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้เราชื่นชมการนำเสนอเรื่องราวและความสำคัญของต้นสนผ่านนิทรรศการภายในซึ่งมีการสื่อความหมายได้ดีเยี่ยม มีการนำเสนอประวัติของเกาะที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากต้นสนและข้อมูลจากงานวิจัยมาออกแบบวิธีการนำเสนอให้น่าสนใจและเชื่อมโยงเข้ากับประเด็นทางสิ่งแวดล้อม อาทิ การนำเสนอเรื่องราวของการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกเข้ากับังปีไม้ พืชพันธุ์ที่อาศัยบนต้นไม้สน การใช้ประโยชน์จากป่าสนในอดีตที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่าสนในปัจจุบัน ทำให้เรานึกเปรียบเทียบกับพิพิธภัณฑสถานและการจัดนิทรรศการในบ้านเรา ถ้าให้ความสำคัญกับการนำเสนอเรื่องราวของนิทรรศการโดยให้มีการทำงานร่วมกัน ตั้งแต่ต้นระหว่างนักวิจัย (ข้อมูล) นักออกแบบ (ไอเดีย) และสถาปนิก (การออกแบบตัวอาคารและการออกแบบพื้นที่ใช้สอย) ก็คงจะทำให้ นิทรรศการบ้านเรามีชีวิตชีวามากขึ้น

นั่งรถขึ้นเขาสูงชันเพื่อไปดูป่าสนภูเขา (ยาคุซุกิ) ของจริง ด้วยความชันสูง ทำให้มีมือสรมากกว่า 600 ชนิด ขึ้นเป็นพรมสีเขียวอยู่ตามสองข้างทาง ยิ่งสูงก็ยิ่งหนาว เมื่อไปถึงจุดเริ่มต้นของเส้นทางศึกษาธรรมชาติ เราก็กินหวานจนปากสั่น มัคคุเทศก์นำทางเราเดินไปชื่นชมธรรมชาติ และเรื่องราวของต้นสน ไม่อยากเชื่อเลยว่าต้นสนหนึ่งต้นจะมีพืชชนิดอื่นขึ้นอาศัยอยู่ด้วยถึง 20 ชนิด ต้นสนที่นี่อายุระหว่าง 1,000 - 7,000 ปี ในอดีตมีการตัดไม้สน จนกระทั่งป่าหายไป 50% จนกระทั่งปี พ.ศ. 2503 จึงหยุดตัดไม้สนระยะ

ระหว่างทางเราพบต้นไม้และขอนไม้สนอยู่ตามพื้นเป็นที่พึ่งให้พืชชนิดอื่นขึ้นทับบนขอนไม้ผุ จนบางต้นเราไม่รู้เลยว่ามันมีขอนไม้อยู่ตรงนั้น เราเดินลัดเลาะเรียบไหลเขาผ่านลำธารน้ำใสแจ๋วเป็นระยะเนื่องจากปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 10,000 มิลลิเมตรต่อปี โดยเฉพาะบนพื้นที่เขตภูเขา ทำให้เกาะยาคุซิมะมีแม่น้ำถึง 140 สาย ระหว่างทางพบกวางเดินหากินอยู่บริเวณนั้นราวกับว่าไม่มีเรายืนอยู่ตรงนั้น เพลิดเพลินกับการถ่ายภาพมอสจนลืมหวนมารู้ตัวอีกทีก็สิ้นสุดเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติซะแล้ว จากนั้นเราก็ลงจากภูเขามุ่งหน้าสู่ทะเล ผ่านเส้นทางเลียบริมชายหาดของเกาะเพื่อมุ่งหน้าไปยัง “หาดนาคาตะฮามะ” ที่นี่เป็นเขตอนุรักษ์เนื่องจากมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่ประมาณ 1,500 ไข่ ต่อปี เฉพาะปีที่แล้วมีแม่เต่าขึ้นมาวางไข่ถึง 5,605 ตัว ส่วนใหญ่เป็นเต่าหัวขนซึ่งพบได้น้อยมากในบ้านเรา หาดแห่งนี้มีข้อกำหนดในการใช้ประโยชน์อย่างเคร่งครัด ทำให้เต่าขึ้นมาวางไข่เพิ่มขึ้น

หลังจากที่เกาะยาคุซิมะได้รับการประกาศเป็นมรดกโลกก็มีนักท่องเที่ยวบินข้ามน้ำข้ามทะเลมาชมต้นสนโงมอน และเพราะจำนวน

นักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นนี้เองได้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของเกาะยาคุซิมะ เช่น ขยะบนเส้นทางศึกษาธรรมชาติ บนยอดเขา ปริมาณรถบนเกาะที่เพิ่มขึ้น แต่โชคดีที่เกาะนี้มีกลุ่มอนุรักษ์ที่เรียกตัวเองว่า YOCA (YOCA = Yakushima Overall Conservation Association) ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของชาวบ้าน และองค์กรท้องถิ่นบนเกาะเพื่อทำกิจกรรมอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ สำรวจและทำแผนที่ “ต้นสนยะคุทานะ” ที่ปัจจุบันเหลือเพียงแค่ 1,600 ต้นบนเกาะ และมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์เนื่องจากการตัดเชื้อทำให้ต้นสนตายลงทีละต้นสองต้น นอกจากนั้นกลุ่ม YOCA ยังติดตามพืชอื่น ๆ อีก 5 ชนิด

ที่อยู่ในสถานภาพเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์รวมทั้งการตรวจคุณภาพน้ำ มลพิษทางอากาศ การเก็บขยะทะเล กลุ่ม YOCA ถือเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่นในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ จนได้รับรางวัลสิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคต (Environmental Award for Tomorrow) เราแอบชื่นชมในความตั้งใจและความจริงจังในการทำงาน บทพิสูจน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนเกาะยาคุซิมะคือวิธีการรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่เล็ก ๆ ให้คงอยู่ตลอดไป เราออกจากเกาะยาคุซิมะมาด้วยความอิ่มใจ เพื่อมุ่งหน้าสู่เมืองนางาซากิ

บทเรียนแห่งการเปลี่ยนแปลงที่อ่าวอิซายาฮะ

ด้วยความที่ญี่ปุ่นเป็นหมู่เกาะ มีจำนวนประชากรมาก ทำให้พื้นที่เพื่อทำการเกษตรมีจำกัด รัฐบาลจึงทำโครงการเปลี่ยนพื้นที่ชายฝั่งให้เป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่อ่าวอิซายาฮะซึ่งอยู่ในเขตการปกครองนางาซากิ หลักการของการเพิ่มพื้นที่เกษตรออกไปในทะเลของโครงการนี้คือ การสร้างเขื่อนปิดกั้นอ่าวอิซายาฮะ เมื่อตะกอนไหลจากแม่น้ำลงสู่ปากอ่าวก็จะเพิ่มพื้นที่และทับพื้นดินเลนเดิม ลักษณะของเขื่อนก็คล้ายกับเขื่อนที่บ้านเราแตกต่างกันเพียงเขื่อนที่อ่าวอิซายาฮะตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลสร้างปิดพื้นที่บางส่วนของอ่าวโดยใช้แผ่นเหล็กแบนยาวเสียบลงไปในแนวตั้งฉากกับพื้นทะเลเป็นระยะทางยาว 7 กิโลเมตร ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำในอ่าวอิซายาฮะ ในแง่บวกคือ ได้พื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น 7 ตารางกิโลเมตร (4,375 ไร่) ในแง่ลบคือ สูญเสียระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเลซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนสำคัญของคนญี่ปุ่นและสัตว์น้ำลดจำนวนลง นอกจากนั้นยังเปลี่ยนแปลงทางเดินน้ำ กระแสน้ำเกิดปรากฏการณ์น้ำทะเลเปลี่ยนสี (Algae Bloom) และที่สำคัญคือเกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประมงพื้นบ้านกับรัฐบาลและกลุ่มที่ทำการเกษตร

เขื่อนกั้นน้ำทะเลที่อ่าวอิซายาฮะถูกใช้งานมาเป็นเวลากว่าสิบปีแล้ว (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540) แต่กลุ่มผู้เสียผลประโยชน์คือชาวประมงพื้นบ้านได้ทำการประท้วงรัฐบาลขอเปิดทางระบายน้ำเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ

แต่อ่าวได้ถูกปิดมามากกว่าสิบปี ตะกอนที่ทับถมบริเวณปากเขื่อนก็จะมีมากเอากการ ถ้าเปิดประตูระบายน้ำแล้วจะทำให้ตะกอนไหลลงสู่ทะเลจนเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่อีกหรือไม่? ระบบนิเวศเดิมที่ถูกเปลี่ยนแปลงไปนานแล้วจะต้องใช้เวลาในการฟื้นฟูอีกกี่ปี? ไม่ต้องสงสัยเลยว่าเมื่อ

มนุษย์เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเลมาเป็นพื้นที่ปลูกผัก จะส่งผลกระทบต่ออย่างมหาศาลต่อการสูญเสียระบบนิเวศและวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น หวังว่ากรณีความขัดแย้งที่อ่าวอิซายาจะเป็นบทเรียนหน้าสำคัญต่อการคิดริเริ่มโครงการใหญ่ได้บ้าง

บทสรุปแห่งเส้นทางสีเขียวจากญี่ปุ่น

การเดินทางสีเขียวของเราจบลงที่โตเกียวด้วยการนำเสนองานกลุ่มซึ่งได้ข้อคิดดี ๆ จากเพื่อน ๆ ที่มีพื้นฐานต่างกัน มิตรภาพระหว่างการเดินทางของเราไม่ได้จบอยู่แค่การเดินทางครั้งนี้ แต่ยังมีงานเชื่อมต่องานระหว่างกันเป็นเครือข่าย บุคคลที่เราได้พบทุกแห่งที่เราได้เดินทางไปศึกษาดูงานคือ “ครู” ผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรง และทำให้เราได้เรียนรู้ และเข้าใจถึงความสำคัญของการดำรงชีวิตอยู่อย่างพึงพิงกับธรรมชาติ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของเจแปนฟาวนด์เคชั่น ทั้งที่ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นที่ดูแลพวกเรา JENESYS Group D เป็นอย่างดี เราได้นำสิ่งดี ๆ ที่ได้จากการศึกษาดูงานนี้มาประยุกต์ใช้กับงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่บ้านเรา เพื่อเพิ่มเส้นทางสีเขียวให้มากขึ้น และต่อยอดให้สูงขึ้นไปอีกในอนาคต

JENESYS Group D participant from Thailand, **Ms. Petchrung Sukpong**, Project Ofcer (Marine & Coastal Focal Point) of International Unions for Conservation of Nature – Thailand Program (IUCN) told about her experience from the trip to Japan in the program “Environmental Conservation through Biodiversity: In Search of Sustainable Development”. The above article depicted the 12-day program in which she experienced many environmental conservation efforts, from the biodiversity conservation at Kyushu University, Ito Campus to the trekking at Yakushima Island, and to see the reclamation project on Isahaya Bay, etc.

Gender workshop

การประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ เรื่อง “เพศสภาพ แรงงานข้ามชาติ และประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของแรงงานจากประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงโดยศึกษาผ่านแง่มุมทางเศรษฐกิจและการเมืองในภาวะวิกฤตของโลก”

สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยลีดส์ ประเทศอังกฤษ ภายใต้การสนับสนุนของศูนย์พัฒนาการวิจัยนานาชาติ ประเทศแคนาดา และเจแปนฟาว์นเดชัน ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ เรื่อง “เพศสภาพ แรงงานข้ามชาติ และประเด็น

เกี่ยวกับสิทธิของแรงงานจากประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงโดยศึกษาผ่านแง่มุมทางเศรษฐกิจและการเมืองในภาวะวิกฤตของโลก” ระหว่างวันที่ 1-3 มิถุนายน 2552 ที่ผ่านมานี้

ณ ศูนย์การประชุมของ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) จังหวัดปทุมธานี โดยวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเปิดพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในประเด็นเรื่องบทบาทหญิง-ชาย และปัญหาเกี่ยวกับการถือสัญชาติของแรงงานข้ามชาติจากประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงภายใต้ภาวะวิกฤตของเศรษฐกิจโลก ซึ่งการประชุมในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมระดมสมองทั้งสิ้นประมาณ 50 คน จากประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ยุโรป และอเมริกา เพื่อวางแผนแนวทางในการพัฒนาการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาแรงงานข้ามชาติร่วมกันในอนาคต

International Workshop on “Gender, Migrant Workers and Citizenship in Greater Mekong Sub-region: Economic and Political Perspectives for a World in Crisis”

Asian Institute of Technology (AIT) in collaboration with University of Leeds in U.K. organized an International Workshop on “Gender, Migrant Workers and Citizenship in the Greater Mekong Sub-region: Economic and Political Perspectives for a World in Crisis” during 1st – 3rd June 2009 at AIT Conference Center, Thailand. This workshop was a part of the research project on “Gender, cross-border migrant workers and citizenship: A case study of the Burmese–Thai border” implemented by Asian Institute of Technology and University of Leeds and supported by the International Development Research Center (IDRC) and the Japan Foundation.

It was a concluding workshop for the research project, where the participants shared their results with researchers working on gender and labor migration in and outside the region. There were approximately 50 people attending the international workshop from many countries in Asia and Europe and from the USA to share their experiences, ideas and works on comparative perspectives of gender and labor migration as well as a series of strategic research agenda to enhance rights of women migrant workers.

ACTIVITYREPORT

นิทรรศการ

“What a Place Tells Us”

โดย โทโมโกะ โยเนดะ และ โยชิฮิโระ สูดะ

3 - 29 มีนาคม 2552 / 100 ต้นสน แกลอรี

“What a Place Tells Us” Exhibition by

Tomoko YONEDA and Yoshihiro SUDA

3 - 29 March 2009 / 100 Tonson Gallery

Japanese Film Festival 2009

March 20th-22nd, 2009 at SF World Cinema, 7th Floor, Central World

ซากุระ

ซากุระ
Sakura

เทศกาลภาพยนตร์ญี่ปุ่น 2009

20 - 22 มีนาคม 2552

โรงภาพยนตร์ SF World Cinema, เซ็นทรัลเวิลด์

Japanese Film Festival 2009

20 - 22 March 2009

SF World Cinema, Central World

July 2009 : Summer

Fri 3 July 2009 18:30
Summer Holiday Everyday 1994
(毎日が夏休み)
ทุกวันเป็นวันหยุดหน้าร้อน
Directed by KANEKO Shusuke
(金子 修介)
94 mins.

Fri 10 July 2009 18:30
Musashino High Voltage Towers 1981
(鉄塔調査隊)
เสาไฟฟ้าแรงสูงสายนาซาโนะ
Directed by NAGAO Naoki
(長尾直樹)
115 mins.

Fri 17 July 2009 18:30
Kid of the Wind 1989
(風の又三郎)
เมฆซาบิโร่จากหิ้งลม
Directed by ITO Toshiya
(伊藤俊也)
107 mins.

Fri 24 July 2009 18:30
Kikujiro 1999
(菊次郎の夏)
ขี้จุจิโร่
Directed by KITANO Takeshi
(北野武)
121 mins.

Fri 31 July 2009 18:30
A Summer Page 1990
(夏のページ)
หยุดก่อนหน้าร้อนที่รัก
Directed by OIKAWA Yoshihiro
(及川善弘)
92 mins.

โปรแกรมพิเศษ!

โปรดติดตามรายละเอียดของภาพยนตร์ที่จะฉายในวันเสาร์
ได้ทางเว็บไซต์ www.jfbkk.or.th เร็ว ๆ นี้

Saturday Special Program!

Please visit our website at www.jfbkk.or.th
for the special program screening on Saturday soon.

August 2009 : Tora-San

Fri 7 August 2009 18:30
Hearts and Flowers for Tora 1982
(寅次郎 あじさいの恋)
มาลัยรักของโอร่า
Directed by YAMADA Yoji
(山田洋次)
110 mins.

Fri 14 August 2009 18:30
Tora-san goes Religious 1983
(男はつらいよ! 口笛を吹く寅次郎)
โอร่าซึ่งหลวงพี่รัก
Directed by YAMADA Yoji
(山田洋次)
107 mins.

Fri 21 August 2009 18:30
Tora-san takes a Vacation 1990
(寅次郎の休日)
วันหยุดของโอร่า
Directed by YAMADA Yoji
(山田洋次)
105 mins.

Fri 28 August 2009 18:30
Tora-san to the Rescue 1995
(男はつらいよ! 寅次郎紅の花)
โอร่าช่วยเหลือกบ
Directed by YAMADA Yoji
(山田洋次)
110 mins.

September 2009 : Humanity

Fri 4 September 2009 18:30
The Scene at the Sea 1991
(あの夏、一番静かな海)
ทะเลที่แสนเงียบ
Directed by KITANO Takeshi
(北野武)
101 mins.

Fri 11 September 2009 18:30
Roar of the Crowd 1990
(遥かなる甲子園)
เยาว์วัยร่วมฝัน
Directed by OSAWA Yutaka
(大澤豊)
103 mins.

Fri 18 September 2009 18:30
This is Noriko 1981
(典子は、今)
ความฝันของโนริโกะ
Directed by MATSUYAMA Zenzo
(松山善三)
112 mins.

Fri 25 September 2009 18:30
Home of Acorns 1998
(どんぐりの家)
บ้านลูกโอ๊ค
Directed by ANNO Takashi
(安濃高志)
111 mins.

NOTICE

ประกาศผลทุนของเจแปนฟาว์นเดชัน ประจำปีงบประมาณ 2552 – 2553 Announcements of Result for the Japan Foundation Grant Program 2009 – 2010

ฝ่ายญี่ปุ่นศึกษาและการแลกเปลี่ยนทางภูมิปัญญาและงานวิชาการ เจแปนฟาว์นเดชัน สำนักงานกรุงเทพฯ
(Japanese Studies and Intellectual Exchange Department, Japan Foundation Bangkok Office)

JAPAN FOUNDATION

เจแปนฟาว์นเดชัน กรุงเทพฯ ขอประกาศผลทุนประจำปีงบประมาณ 2552 – 2553 ของฝ่ายญี่ปุ่นศึกษาและการแลกเปลี่ยนทางภูมิปัญญาและงานวิชาการ ดังต่อไปนี้

The Japan Foundation, Bangkok would like to announce the results of the Grant Programs for Japanese fiscal year 2009 – 2010 as follow;

(1) ทุนสำหรับโครงการจัดประชุมแลกเปลี่ยนทางภูมิปัญญาและงานวิชาการ

1. สถาบันลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หัวข้อโครงการ: การประชุมระดับภูมิภาค เรื่อง “ผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจต่อชนกลุ่มน้อยและความเป็นอยู่ในชนบทของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”
กำหนดการ: วันที่ 27 – 29 พฤศจิกายน 2552
2. Philippine Educational Theater Association (PETA)
under its Mekong Partnership Project
หัวข้อโครงการ: เวทีเสวนาชุมชนในเทศกาลศิลปะและสื่อแห่งลุ่มน้ำโขง ปี 2552 เรื่อง “ทิศทางใหม่ของการพัฒนาละครเวทีในเอเชีย”
กำหนดการ: วันที่ 23 – 27 พฤศจิกายน 2552
3. สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT)
หัวข้อโครงการ: การประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ ว่าด้วยเรื่อง “เพศสภาพ แรงงานข้ามชาติ และประเด็นเกี่ยวกับสัญชาติของแรงงานจากประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงโดยศึกษาผ่านมุมมองทางเศรษฐกิจและการเมืองในภาวะวิกฤตของโลก”
กำหนดการ: วันที่ 1 – 3 มิถุนายน 2552
4. ศูนย์วิจัยสังคมอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
หัวข้อโครงการ: การสัมมนานานาชาติ เรื่อง “ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในแม่น้ำโขง: แบ่งปันประสบการณ์จากญี่ปุ่นและประเทศในลุ่มน้ำโขง”
กำหนดการ: วันที่ 19 – 20 พฤศจิกายน 2552

(2) ทุนทำวิจัยทางด้านญี่ปุ่นศึกษา

ผู้ได้รับทุน:

1. รศ. ดร. ศิริพร วัชชวัลคุ, ผู้อำนวยการโครงการปริญญาโท ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. อาจารย์อรธยา สุวรรณรดา, คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์รุ่งฤดี เลียวกิตติกุล, คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

(3) ทุนสนับสนุนองค์กรที่ส่งเสริมทางด้านญี่ปุ่นศึกษา

1. โครงการปริญญาโททางด้านภาษาและวรรณคดีญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทุนที่ได้รับ คือ
 - โครงการเชิญศาสตราจารย์ชาวญี่ปุ่น คือ Prof. Dr. Unno Keisuke
 - โครงการทุนวิจัยสำหรับบัณฑิตศึกษา
 - ทุนสนับสนุนห้องสมุด
2. โครงการปริญญาโททางด้านญี่ปุ่นศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ทุนที่ได้รับ คือ

(1) Grant Program for Intellectual Exchange Conference

1. Grantee: Mekong Institute, Khon Kaen University
Project title: Regional Symposium on “the Impacts of Economic Integration on Rural Livelihood and Ethnic Minorities in the Greater Mekong Sub-region”
Project Schedule: November 27th – 29th, 2009
2. Grantee: Philippine Educational Theater Association (PETA) under its Mekong Partnership Project
Project title: Asian Theater Forum on/for Development: A Satellite Forum-Conference at the Mekong Arts and Media Festival 2009
Project Schedule: November 23rd – 27th, 2009
3. Grantee: Asian Institute of Technology (AIT)
Project title: International Workshop on “Gender, Migrant Workers and Citizenship in Greater Mekong Sub-region: Economic and Political Perspectives for a World in Crisis”
Project Schedule: June 1st – 3rd, 2009
4. Grantee: Mekong Sub-Region Social Research Center (MSSRC), Faculty of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University
Project title: International Seminar on “Cultural Diversity of the Mekong River: Sharing Experiences from Japan and the Mekong Countries”
Project Schedule: November 19th – 20th, 2009

(2) Japanese Studies Fellowship Program

Grantee: Assoc. Prof. Dr. Siriporn Wajjawalku, Director, M.A. in International Relations (International Program), Faculty of Political Science, Thammasat University

Grantee: Ms. Attaya Suwanrada, Lecturer, Japanese Section, Department of Eastern Languages, Faculty of Arts, Chulalongkorn University

Grantee: Ms. Rungruedee Leokittikul, Lecturer, Japanese Section, Department of Eastern Languages, Faculty of Arts, Silpakorn University

(3) Support Program for Organizations in Japanese Studies

1. M.A. Program in Japanese Language and Literature, Japanese Section, Department of Eastern Language, Faculty of Arts, Chulalongkorn University
Programs supported including:
 - Visiting Professorship (Prof. Dr. Unno Keisuke)
 - Research Fellowship for Graduate Students
 - Library Support Program

- โครงการเชิญศาสตราจารย์ชาวญี่ปุ่น คือ Prof. Dr. Yasuko Sasaki
- โครงการทุนวิจัยสำหรับบัณฑิตศึกษา
- โครงการสนับสนุนวิทยากรจากภายนอกที่มาสอนในรายวิชาทางด้านญี่ปุ่นศึกษา ระดับปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ทุนสนับสนุนห้องสมุด

3. สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทุนที่ได้รับ คือ
 - โครงการจัดพิมพ์วารสารทางด้านญี่ปุ่นศึกษา

- (4) ทุนสนับสนุนสมาคมที่ส่งเสริมทางด้านญี่ปุ่นศึกษา ได้แก่ เครือข่ายญี่ปุ่นศึกษาประจำประเทศไทย (Japanese Studies Network (JSN) – Thailand) ในการจัดประชุมประจำปีทางด้านญี่ปุ่นศึกษา ครั้งที่ 3 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างวันที่ 15 – 17 ตุลาคม พ.ศ. 2552 และกิจกรรมในการประชุมของคณะกรรมการเครือข่าย

2. M.A. Program in Japanese Studies, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University Programs supported including:
 - Visiting Professorship (Prof. Dr. Yasuko Sasaki)
 - Honorarium for part-time instructors on Japanese studies courses
 - Research Fellowship for Graduate Students
 - Library Support Program

3. Institute of East Asian Studies, Thammasat University Programs supported including:
 - Journal of Japanese Studies (2 volumes)

- (4) Support Program for Associations in Japanese Studies
 - Activities of Japanese Studies Network – Thailand (JSN-Thailand) including the 3rd Annual Conference of Japanese Studies Network (JSN) – Thailand at Khon Kaen University on 15th – 17th October 2009

Upcoming Events

กรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2552

การบรรยายและกิจกรรมเชิงปฏิบัติการด้านการออกแบบกราฟิกโดย U.G. Sato

นักออกแบบกราฟิกชื่อดังชาวญี่ปุ่น ซึ่งจะจัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวันที่ 2 กรกฎาคม, มหาวิทยาลัยบูรพา ในวันที่ 3 กรกฎาคม และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ในวันที่ 4 กรกฎาคม

“Water Time” Touring Project

(โครงการซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากเจแปนฟาวนด์ชัน)

ละครเวทีเรื่องนี้ได้รับเสียงชมมากมายเมื่อเปิดการแสดงเป็นครั้งแรก เขียนบทโดย โซโกะ ทานิกาวา กำกับการแสดงโดย พันพิสสา รูปเทียน และครั้งนี้จะออกตระเวนแสดงในมหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทย

9	กรกฎาคม	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
21	กรกฎาคม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
25-26	กรกฎาคม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (รอการยืนยัน)
1-2	สิงหาคม	มหาวิทยาลัยบูรพา
18-19	สิงหาคม	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (รอการยืนยัน)

JCDN “We are gonna go Dancing!!”

Japan Contemporary Dance Network (JCDN) จะจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการและการแสดงเต้นรำร่วมสมัยที่จังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพฯ

เชียงใหม่ 3-8 สิงหาคม: กิจกรรมเชิงปฏิบัติการด้านการเต้นรำ (สำหรับนักเต้นรำโดยเฉพาะ)

9	สิงหาคม	เวลา 19:00: การแสดงเต้นรำร่วมสมัย (รอการยืนยันสถานที่)

กรุงเทพฯ 14 สิงหาคม เวลา 20:00: การแสดงเต้นรำร่วมสมัย (ภัทราวดีเธียเตอร์)

กิจกรรมเชิงปฏิบัติการด้านแฟชั่นดีไซน์โดย Junko Koshino

นักออกแบบเครื่องแต่งกายชื่อดังชาวญี่ปุ่น ซึ่งจะมาถ่ายทอดแนวคิดและประสบการณ์ในฐานะนักออกแบบเครื่องแต่งกายระดับโลก กิจกรรมจะจัดขึ้นในวันที่ 25 สิงหาคม (รอการยืนยันสถานที่และเวลา)

การบรรยายพิเศษเรื่อง “กระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม: ประสบการณ์ของญี่ปุ่นและไทย”

เจแปนฟาวนด์ชัน กรุงเทพฯ ร่วมกับ สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จะจัดให้มีการบรรยายพิเศษโดยอาจารย์ชาวญี่ปุ่นในเรื่องระบบยุติธรรมและการพิจารณาตัดสินคดีสิ่งแวดล้อมของประเทศญี่ปุ่น ณ ห้องสัมมนา 2 สำนักงานศาลปกครองสูงสุด ถ.แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ ในวันที่ 6 สิงหาคม และวันที่ 10 กันยายน

*รายละเอียด และความคืบหน้าเพิ่มเติมของกิจกรรมต่าง ๆ

โปรดติดตามได้ทางเว็บไซต์ของเจแปนฟาวนด์ชัน ที่ www.jfbkk.or.th

July - August 2009

Graphic Designer U.G. Sato's Lecture and Workshop

Famous Japanese Graphic Designer, Mr. U.G. Sato will present a lecture and workshop by using Japanese traditional materials at several universities.

July	2 nd	at Chiang Mai University
July	3 rd	at Burapa University
July	4 th	at King Mongkut's University of Technology Thonburi

“Water Time” Touring Project (recipient of JFBKK Small Grant)

Japanese theatre playwright, Mr. Shogo Tanigawa, and Thai Director, Ms. Bhanbhassa Dhubthien will present the drama play titled “Water Time,” which received rave reviews in its premiere, in several other cities this summer!

July	9 th	at Bangkok University
July	21 st	at Thammasat University
July	25 th - 26 th	at Mahasarakham University (tentative)
August	1 st - 2 nd	at Burapa University
August	18 th - 19 th	at Ubon Ratchatani University (tentative)

JCDN “We’re Gonna Go Dancing!! 2009”

Japan Contemporary Dance Network (JCDN) will hold a dance workshop and contemporary dance performance in Chiang Mai and Bangkok.

August	3 rd - 8 th	Dance Workshop in Chiang Mai (only for selected dancers)
August	9 th	at 19:00hrs: Contemporary Dance Performance in Chiang Mai (venue to be decided)
August	14 th	at 20:00hrs: Contemporary Dance Performance in Bangkok (Patravadi Theatre)

JUNKO KOSHINO Fashion Workshop

Internationally acclaimed Japanese Fashion Designer, Ms. Junko KOSHINO will hold a fashion workshop in which the audience can catch the flavor of her philosophy of life as well as polished fashion.

August 25th: venue and time will be announced in the JFBKK website soon.

Special lectures on “Environmental Justice: Learning from Japanese Experience”

The Japan Foundation, Bangkok in collaboration with the Office of the Administrative Courts of Thailand and Thailand Research Fund will co-organize two special lectures by Japanese professors at the Seminar Room 2 of the Office of the Administrative Courts of Thailand, Chaeng Wattana Rd. Bangkok on August 6th and September 10th.

* For further information of each activity, please visit our website at www.jfbkk.or.th

Books

Book: The Tokyo Look Book
Writer: Philomena Keet
Company: Kodansha International / 2007

Book: Wonderwall Masamichi Katayama Projects N°2
Editor: Satoko Suzuki
Company: Frame Publishers / 2008

Book: Arashi Is Alive
Photograph: Shunya Arai
Company: Shueisha / 2008

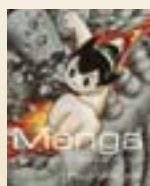
Book: The Art of Neon Genesis Evangelion - Der Mond
Art: Yoshiyuki Sadamoto
Company: VIZ Media, LLC / 2006

Book: KOGADO Visual Works 1985-2008
Editor: 佐久間康文 (Sakuma Yasufumi)
Company: 株式会社晋遊舎 Shinyusha / 2008

Book: One Piece Animation LOGBOOK
Editor: 週刊少年ジャンプ Jump Weekly
Company: Shueisha / 2002

Book: Manga: Sixty Years of Japanese Comics
Writer: Paul Gravett
Company: Collins Design / 2004

DVDs

Movie: Always
Director: Yamazaki Takashi
Company: Shougakukan / 2005, 2007

Movie: フラガール Hula Girl
Director: Sang-il Lee
Company: Happinet / 2006

Movie: 誰も知らない (Nobody Knows / อากิระ แต่หัวใจที่โลกไม่เคยรู้)
Director: Koreeda Hirokazu
Company: Bandai Visual / 2004

Movie: 闇の子供たち (Yami no kodomotachi)
Director: Sakamoto Junji
Company: Geneon Entertainment / 2008

Movie: ワンピース デッドエンドの冒険 (ONE PIECE THE MOVIE)
Director: Uda Kounosuke
Company: Toei / 2003

Drama: Nodame Kantabile in Europe
Company: Fujiterebi / 2008

Concert: ARASHI SUMMER TOUR 2007 FINAL Time
Company: Johnny & Associates / 2008

คุณอยากอ่านอะไรในญี่ปุ่นสาร?
 คุณคิดเห็นอย่างไรกับญี่ปุ่นสาร?
 โปรดส่งคำแนะนำและความคิดเห็นของคุณมาได้:

What do you want to read about
 and see in Japan Letter?

Please send your suggestion and comment to:

Email: info@jfbkk.or.th

Tel: 02 260 8560-4 Fax: 02 260 8565

The Editor of Japan Letter

The Japan Foundation, Bangkok

Serm-Mit Tower 10F, 159 Sukhumvit Soi 21
 (Asokmontri Rd.), Bangkok 10110

JAPAN FOUNDATION

เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ เป็นสำนักงานสาขาของเจแปนฟาวน์เดชั่น ซึ่งได้รับการก่อตั้งโดยรัฐบาลญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2515 มีจุดประสงค์เพื่อดำเนินงานแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับองค์กรและบุคคลต่าง ๆ ที่มีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม

ญี่ปุ่นสาร เป็นเอกสารที่แจกจ่ายโดยไม่คิดมูลค่า ให้แก่บุคคลหรือองค์กรที่มีความสนใจในวัฒนธรรมญี่ปุ่นและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ท่านสามารถเปิดดูญี่ปุ่นสารได้ที่เว็บไซต์ www.jfbkk.or.th

The Japan Foundation, Bangkok serves as a liaison office of the Japan Foundation, established by the Japanese government in 1972, to assist in its full implementation of cultural exchanges between Thailand and Japan as well as to create networks with affiliated cultural organizations and individuals in Thailand.

Japan Letter is distributed free of charge to individuals and organizations interested in Japanese culture and international cultural exchange. Japan Letter can also be read on site at www.jfbkk.or.th

Copyright 2009 The Japan Foundation, Bangkok All rights reserved. No reproduction without written permission
 เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ เจ้าของลิขสิทธิ์ 2552 ห้ามนำส่วนใดส่วนหนึ่งจากหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่หรือพิมพ์ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร